

CHUNILAL GANDHI VIDYABHAVAN
SURAT.

Manuscripts Library

D. D. P. B.

Coll. No. 678

Title Śrī-bhāṣya - bhāṣinī

CHUNILAL GANDHI VIDYABHAVAN, SURAT

Shastri Dinmanishankar Pustak-Bhandara

No. : 678 Subject : Puranic lit.

Title : Gītārtha-bodhinī

Author : Vāmana Scribe : —

Date of the work : — Date of the Ms. : —

Place of the work : — Place of the Ms. : —

Size : 9.3" by 6.3" Extent : 26 foll.

Language : Marathi Script : Devanagari

Remarks : —

गी.

श्रीगणेशायनमः ॥ ॥ वामन ॥ ॥ बोलिलानवमाध्यायीपश्यमेघोग
मेश्वरं ॥ कीं पाहेमजईशाचीविश्वनिर्माणयुक्तिहे ॥ १ ॥ दोरीसर्पतसेविश्वमदूषीपरिदोर
यीं ॥ विश्वसर्पीनसेअंतीसर्पदोरांतहीनसे ॥ २ ॥ मातींतघटतोमिथ्याघटीमा-
तीनयास्तव ॥ मातीमध्येनघटहीकींतोवस्तुदुजीनसे ॥ ३ ॥ मातींतमातीचअ-
सेघटभासेनसोनियां ॥ तरिपार्थीकरीऐशीविश्वात्मत्वउपासना ॥ ४ ॥ आतांतूं
जीवनुजलाजालेंज्ञानअसेंजरी ॥ यथास्थितसमग्रत्वेनयेअनुभवाजग ॥ ५ ॥
निर्धर्मआत्माभाझाहीतुझाहीएकतोपरी ॥ उपाधिसर्वज्ञभाझाअविद्यायुक्त-
तोतुझा ॥ ६ ॥ भाझाप्रसादेतूंजाताहोशीसर्वज्ञहीपरी ॥ जाणसीतत्वयात्रातेंनग्रं
चींविचित्रता ॥ ७ ॥ पाणिएकस्रवणीचाकळतांसर्वभूषणीं ॥ स्रवणीतत्वकळलेंपरि
नेणेंचिकुसरी ॥ ८ ॥ कसाकायअळंकारकेव्हाडाकायकुसरी ॥ हेंकळेनातसेविश्व
नयेअनुभवानरें ॥ ९ ॥ तरिदृष्टीस्रवणीतदेतांसर्वस्रवणें ॥ कांहींदिसेदिसेनीजेंतें
हीतेंचिनसंशय ॥ १० ॥ याभावेगगनीवायुद्विधात्यामाजिचंचळ ॥ कळेनयेअनु-
भवास्थिरतोहिनभीचकीं ॥ ११ ॥ स्वरूपींयेरितीविश्वभावीतूंह्मणऊनियां ॥

अ

११

१
 बोलिलानवमाध्यायीं भगवान् अर्जुनाप्रती १२ ॥ परंतु येथें तो न्यायवादला अ
 र्जुनासकीं ॥ पाकक्रियाशिकवितोकल्पवृक्षसुधातुरा ॥ १३ ॥ हादोषभागणारा
 चाकल्पिलें कल्पवृक्षदे ॥ तरीयाचेन पाहोकां विश्वरूपयथास्थित ॥ १४ ॥ प्रार्थनि
 कल्पतरुहाजगद्गुरुअसेरिती ॥ कींदाखवीं विश्वरूपतरीदावीलनिश्चित ॥ १५ ॥
 संकल्पनवमाध्यायीं अर्जुनाचेमनीं असा ॥ परीएकापुढें एकप्रसंगें शब्दचालि
 ले ॥ १६ ॥ आईकुनीविभूतीतें पूर्वाध्यायांत शेवटीं ॥ माझ्यान एक्या अंशं हीवि
 श्वहें बोलिला असे ॥ १७ ॥ तरीहें एवढें विश्वजें अतर्क्यमनासही ॥ तें अनंतस्वरू
 पांत पाहों कोणे रीती असें ॥ १८ ॥ प्रार्थनाहें करूं पाहे परंतु अधिकारही ॥ पाहिजेत
 रितो जाला प्रवणे हरिचा मुखें ॥ १९ ॥ मी मारणार मी आदि मरणार असा मय ॥ हो
 ना सर्वहितो गेला रूपे नें श्रीहरीतुझ्या ॥ २० ॥ आतां तुझे विश्वरूप दाखवी ह्याणवो नि
 यां ॥ प्रार्थितों उत्तमश्लोक समश्लोकी अतः पर ॥ २१ ॥ ॥ अंशंग ॥ ॥ न
 वमाध्यायीं बोलिला ॥ पश्य मे योगमैश्वरबोला ॥ १ ॥ कीं पाहें रे मम ईशाची ॥ विश्व
 निर्माणयुक्तीची ॥ २ ॥ मजमाजी विश्वनसे ॥ विश्वामाजीं मीनादिसें ॥ ३ ॥ विश्वपर

गी.

ब्रह्मदोरा ॥ ह्याही जाणवी विचारा ॥ ४ ॥ येथें संशयोवादला ॥ विश्वरूपान भेटला ॥ ५ ॥
 तरीहा होय कल्पतरु ॥ मागतां चदेईल वकरु ॥ ६ ॥ मग काळजी ते बायां ॥ ऐसानी
 श्वयकरोनियां ॥ ७ ॥ पुढें येका मार्गें येक ॥ श्लोकविभूती कौतुक ॥ ८ ॥ ऐकतां नापें
 शेवटी ॥ अपूर्वता कृष्णागंठी ॥ ९ ॥ एकांशेन स्थितो जगत् ॥ पार्थ जाला आशंकी
 त ॥ १० ॥ तेच प्रत्यक्ष पाहावें ॥ येकादश्रुतेणें भावें ॥ ११ ॥ तुका येक देशों आला ॥ ए-
 कदेशीं वाव जाला ॥ १२ ॥ ॥ श्लोक ॥ ॥ अर्जुन उवाच ॥ ॥
 मदनुग्रहाय परमं गुह्यमध्यात्मसंस्थितम् ॥ यत्त्वयोक्तं वचस्तेन मोहो
 यं विगतो मम ॥ १ ॥ ॥ सम ॥ ॥ अनुग्रहार्थ जें माझ्या गुह्य अध्या-
 त्मकेवळ ॥ तुवां बोलिलें तेणें माझा मोहनासला ॥ १ ॥ ॥ आर्या ॥ ॥
 अध्यात्मगुह्य उत्तम जें वचन अनुग्रहार्थ मजक थिलें ॥ तेणें मोहनिमाला ज्ञानामृत
 हें स्वयें चित्कां कथिलें ॥ १ ॥ ॥ दोहरा ॥ ॥ मोहुपर किन्हीं दया अध्या-
 तम प्रगटाय ॥ वचन तुझारें कनन हि मोहगयोनसाय ॥ १ ॥ ॥ ओवी
 ॥ अर्जुन ह्याणें चक्रपाणी ॥ अध्यात्मनि रोपिलें कृपाकरुनी ॥ जे बोलिलें तुझी

अ

११

आपुलेंवचनं ॥ तेणेंमोहगेलामाझा ॥ १ ॥ ॥ अभंग ॥ ॥ पा
 लोनिचांलोटांगण ॥ करीआपणविनंती ॥ १ ॥ मोझ्याअनुग्रहास्तव ॥ वासुदेव
 कृपाळू ॥ २ ॥ केवळगुह्यजेंअध्यात्म ॥ ऋषीउत्तमनेणाती ॥ ३ ॥ तुवांचोधिर्लेतेणें
 ची ॥ व्यामोहाचीबोळवण ॥ ४ ॥ जालोंपूर्णपरिचेका ॥ शब्दांतुकाबुझतो ॥
 ॥ ५ ॥ ॥ १ ॥ ॥ श्लोक ॥ ॥ भवाप्ययोहिभूतानांश्रुतौविस्त
 रशोमया ॥ त्वत्तःकमलपत्राक्षमाहात्म्यमपिचाव्ययम् ॥ २ ॥ ॥ स
 म० ॥ ॥ सृष्टिसंहारभूतांचेविस्तारतुजपासुनी ॥ ऐकिलेपद्यपत्राक्षदिव्यमाहा
 त्म्यहेतुझें ॥ २ ॥ ॥ आर्या ॥ ॥ उद्भवलयभूतांचेअव्ययमाहात्म्यही
 कुराध्यक्षा ॥ हेदोनिऐकियेलेतुजपासुनिविस्तरेचकमळाक्षा ॥ २ ॥ ॥ दोहरा
 जीवनकीउतपतसुनीऔरप्रलयकीरीत ॥ कहिजोतुमविस्तारसोआत्मकीसचनी
 त ॥ २ ॥ ॥ ओवी ॥ ॥ भूतांचीउत्पत्तीप्रळयो ॥ तोतुह्यापासोनि
 ऐकिलाअनुभवो ॥ तूंकमलपत्राक्षदेवो ॥ महात्म्यआधिकिलेंतुझें ॥ २ ॥ ॥ अ
 भंग ॥ ॥ सृष्टिसंहारभूतांचें ॥ निश्चयसाचेंतुजपून ॥ १ ॥ तुजपासुनिविस्तारा ॥ चर

गी०

चरआघवे ॥ २ ॥ पद्यदळाक्षामाहात्म ॥ मनोरमहेतुझें ॥ ३ ॥ दिव्यऐकिलेंतुकयानें
 ॥ भरवशानेंकटला ॥ ४ ॥ २ ॥ ॥ श्लोक ॥ ॥ एवमेतद्यथास्थत्वमात्मा
 नंपरमेश्वर ॥ द्रष्टुमिच्छामितेरूपमेश्वरंपुरुषोत्तम ॥ ३ ॥ ॥ सम० ॥
 ॥ बोलसीआपणातेंहेअसेंचपरमेश्वरा ॥ विश्वरूपतुझेपाहोंइच्छितोंपुरुषोत्तमा ॥
 ३ ॥ ॥ आर्या ॥ ॥ यापरिबोलसिजेसेंइच्छितसेंपाहयासिरूपतसे ॥ पाहों
 इच्छितसेंमीतुझेदर्शनींस्वरूपअद्भुतसें ॥ ३ ॥ ॥ दोहरा ॥ ॥ योहिजोहोक
 हतहोंहरिजुअपनेंमेव ॥ देखोंचाहतहोंअबेरूपतिहारोदेव ॥ ३ ॥ ॥ ओवी ॥
 ॥ परमेश्वर्यसांगीतलें ॥ तेंउत्तमम्याआइकिलें ॥ आतांमनीउपजलें ॥ जेपाहोवेंरूप
 पतुझे ॥ ३ ॥ ॥ अभंग ॥ ॥ आपणातेंहेबोलसी ॥ आशांकेसिपरिहारू ॥ १ ॥
 परमेश्वरागाऐसेंची ॥ करिरुपेचीकवृष्टी ॥ २ ॥ विश्वरूपतुझेपाहों ॥ तेणेचिहोंनिः
 शंक ॥ ३ ॥ इच्छितोंमीपुरुषोत्तमा ॥ जिंकाक्षमातुकयाची ॥ ४ ॥ ३ ॥ ॥ श्लोक
 ॥ ॥ मन्यसेयदितच्छक्यंमयाद्रष्टुमितिप्रभो ॥ योगेश्वरततोमेत्वंदर्श
 यात्मानमव्ययम् ॥ ४ ॥ ॥ सम० ॥ ॥ पाहोवेंम्यांजरिअसेंसमर्थामा

अ०

११

निसीतरी॥ अव्यया आपणातेतूंदावीयोगेश्वरामज॥४॥ ॥आर्या॥
 ॥योग्यअसेंकींतुजसीपाहावयालामनांतभावावे॥ मजयोगेशामजकाअव्ययईशस्य
 रूपदावावे॥४॥ ॥दोहरा॥ ॥देखतजोगमोहिजोजानतहेजदुराय॥अविना
 शीनिजरूपवोदीजोमोहिबताय॥४॥ ॥ओवी॥ ॥जरीमजदाखळंयेदुल
 ॥पाहावेऐसेंअसेल॥तरितेअपूर्वनवल॥दाखवीअव्ययरूपतुझे॥४॥ ॥असंग
 ग॥ ॥जरिअसेंपाहोयेमी॥दिसेकर्मअधिकारु॥१॥समर्थामानिसीतरी॥रु
 पाकरीमहाराजा॥२॥आपणातेतूंअव्यया॥योगनिलयादाखवी॥३॥अधिकारुतु
 झ्यासुखें॥तुकयासुखेंजालासी॥४॥ ॥श्लोक॥ ॥श्रीभगवानुवाच॥
 ॥पश्यमेपार्थरूपाणिशतशोथसहस्रशः॥नानाविधानिदिव्यानिनानाव
 र्णाकृतीनिच॥५॥ ॥सम०॥ ॥पाहेमाझीशतशतेरूपेपार्थासहस्रशः॥
 नानाप्रकारचीदिव्येजीनानावर्णआकृती॥५॥ ॥आर्या॥ ॥माझीरूपेपाहा
 कौंतेयातूंसहस्रशशतशः॥नानावर्णजयांतहिप्रकारनानाहिआकृतीहितशः॥५॥
 ॥दोहरा॥ ॥अर्जुनअबतूंदेखिरेशतसहस्रममरूप॥बहुतभाविहैदि

व्यजोनानावरनअरूप॥५॥ ॥ओवी॥ ॥देवह्मणेपार्थारूपपाहे॥शत
 सहस्रअनूपमहे॥नानावर्णाचीसोये॥नानाकृतीआसती॥५॥ ॥असंग
 ॥ ॥हरिरेपार्थाचीयेस्तुती॥तोश्रीपतीसाहेना॥१॥ह्मणेउदारवाक्याने॥श
 तशतानेपश्यमे॥२॥सहस्रशेरूपेपार्था॥त्यांतवृथानाकोणी॥३॥दिव्यनानाप्रका
 रची॥आकृतिचींभिन्नले॥४॥जेकांवेधकतुकयाचे॥मीपणाचेमुळनाशी॥५॥५
 ॥ ॥श्लोक॥ ॥पश्यादित्यान्वसूरुद्रानश्विनौमरुतस्तथा ॥
 बहून्यदृष्टपूर्वाणिपश्याश्चर्याणिभारत॥६॥ ॥सम०॥ ॥पाहेदे
 ववसूरुद्रमरुतअश्विनिपुत्रही॥पाहेनाहीदेखिलींतींनवलेबहुभारता॥६॥
 ॥आर्या॥ ॥माझेरूपीपाहातूंवसूरुद्रामरुद्रणासत्य॥पूर्वनिदेखिलीं
 जींआश्चर्येभारतामहासत्य॥६॥ ॥दोहरा॥ ॥देखेरुद्रआदित्यवसू
 अश्विनिसुतमोमाहि॥औरअचरजरूपजेपहिलेदेखेनाहि॥६॥ ॥ओवी
 ॥ ॥आदित्यरुद्रवसूपाहे॥अश्विनीदेवमरुद्रणतेहे॥हेंपूर्वदिखिलेनोहे
 ॥आश्चर्यरूप॥६॥ ॥असंग॥ ॥वसूरुद्रदेवपाहे॥आणिपुत्रहेअश्वि

नी॥१॥ देखिलें तेनाही पाहे॥ मगतूला हो घेविला॥२॥ पारता हे बहून वला॥ पूर्वी
 बोले अदृष्ट॥३॥ तुकयाचा भाव जेसा॥ हरिते साबो लिला॥४॥६॥ ॥श्लो
 क॥ ॥ इहैकस्थं जगत्कृत्स्नं पश्याम्यसंचराचरं॥ मम देहे गुडाकेशाय
 चान्यद्रूपमिच्छसि॥७॥ ॥सम०॥ ॥ एकत्र माझ्या देही पाहे आजि
 चराचर॥ विश्व सर्व गुडाकेशा जे पाहूं अन्य इच्छिता॥७॥ ॥आर्या॥ ॥ मा
 झा एका वयवी जग सारें तू पाहा चराचर ते॥ आणिक पाहों इच्छि सिजे तू ते ही इथें चिसं
 चरतें॥७॥ ॥दोहरा॥ ॥ येक ठौर मोहि देह मोथिर चरहे समाय॥ देखो
 च हत जो कलु सो उदेत दिवाय॥७॥ ॥ओवी॥ ॥ जग अवघें ये काठार्या॥ च
 राचर व्यापोनि ही॥ याहूनि आणिक इच्छि सी काही॥ ते माझे देही पाहे पार्या॥७॥
 ॥अभंग॥ ॥ देही माझ्या येकत्र॥ मरीव पात्र न्याहाळी॥१॥ चराचर पाहे
 आजी॥ कोठें न दुजी कल्पना॥२॥ गुडाकेशा सर्व विश्वा॥ मी विसावा अक्षयी॥३॥
 जे एकदां पाहिलिया॥ इच्छा तुकयाची गेली॥४॥७॥ ॥श्लोक॥ ॥ न
 तु मां शक्यं सेद्रूपमनेनैव स्वचक्षुषा॥ दिव्यं ददामि ते चक्षुः पश्य मे योगमै

श्वरम्॥८॥ ॥सम०॥ ॥ परियाच स्वदृष्टीनें पाहों नशक सी मज॥ दिव्य दृ
 ष्टी तु ते दे तो पाहे ईश्वर योग हा॥८॥ ॥आर्या॥ ॥ पार्या या दृष्टीनें मला पाहाया
 समर्थ तू नाही॥ दे तो तुजला चक्षु दिव्य तया नें हि रूप हे पाही॥८॥ ॥दोहरा॥
 ॥ इन नयन न हि देखियें दिव्य देउं दृग तोय॥ ईश्वर जोग सहज तू जे से देखे मोय॥
 ८॥ ॥ओवी॥ ॥ याच मर्म चक्षू नें न देखे मज॥ ज्ञान चक्षू दे तो तुज॥ मग ई
 श्वर योग सहज॥ पाहा सील तू॥८॥ ॥अभंग॥ ॥ परियाच स्वदृष्टीनें॥ अदे
 खणें होइला॥१॥ मज पाहों नशक सी॥ हे मानसी उमजलां॥२॥ तु ते दे तो दिव्य दृष्टी॥
 जेणे कष्टी ना हो सी॥३॥ पाहे ईश्वरी हा योग॥ निरुद्ये ग तुकयाचा॥४॥८॥
 ॥श्लोक॥ ॥ संजय उवाच॥ ॥ एवमुक्ता त तो राजन् महायोगेश्वरो हरिः॥
 दर्शयामास पार्थाय परमं रूपमैश्वरम्॥९॥ ॥सम०॥ ॥ ऐसे बोले
 नियां राया महायोगेश जो हरि॥ पार्था सिदा विता जाला रूप जे परमेश्वर॥९॥
 ॥आर्या॥ ॥ श्रीपतियोगेश्वर तो बोलुनि ऐसे पृथा तनू जाला॥ आ
 पुलें ईश्वर रूप प्रेम मग त्या सिदा विता जाला॥९॥ ॥दोहरा॥ ॥ जोगे

५
 श्वर श्रीलुष्णाजूकह्योवचनयाभाय ॥ परमरूपईश्वरजूहोसोदीनोप्रगटाय ॥ १ ॥
 ॥ ओवी ॥ ॥ संजयहणेरया ॥ ऐसेंवास्तुदेवबोलेनियां ॥ आपु
 लेईश्वरत्वधनंजया ॥ निजविश्वरूपदाविताजाला ॥ १ ॥ ॥ अभंग ॥ ॥ उ
 ल्हासलासंजयोबोले ॥ हेंऐकिलेंकींनाही ॥ १ ॥ रायाऐसेंबोलेनियां ॥ पार्थप्रियाश्री
 लुष्णा ॥ २ ॥ महायोगेशजोहरी ॥ दावीसारीस्वकळा ॥ ३ ॥ रूपश्रेष्ठपरमेश्वर ॥ करी
 गोचरतुकयासी ॥ ४ ॥ १ ॥ ॥ श्लोक ॥ ॥ अनेकवक्त्रनयनमनेकाद्रुत
 दर्शनम् ॥ अनेकदिव्याभरणंदिव्यानेकोद्यतायुधम् ॥ १० ॥ ॥ सम ॥
 ॥ नानानेत्रमुखेंज्यांतनानाअद्भुतदर्शनें ॥ नानाआभरणेंदिव्येंनानाधरिलिआयु
 धें ॥ १० ॥ ॥ आर्या ॥ ॥ नानाज्यांतमुखनयनबहुअद्भुतदर्शनेंहिजेयु
 क्त ॥ नानादिव्याभरणेंनानादिव्यायुधेंहिउद्युक्त ॥ १० ॥ ॥ दोहरा ॥
 ॥ बहुआननलोचनबहुतदेखतअचरजहोत ॥ भोगितनानामुखनशास्त्रअनेकउ
 दौत ॥ १० ॥ ॥ ओवी ॥ ॥ अनेकनयनमुखें ॥ अनेकअद्भुतरूपेंदेखें ॥
 दिव्याभरणेंअनेकें ॥ दीप्तिमंतआयुधेंजयामाजी ॥ १० ॥ ॥ अभंग ॥

गी०
 ॥ नानानेत्रमुखेंज्यांत ॥ जेविकांतसौम्यहि ॥ १ ॥ नानादर्शनेंअद्भुत ॥ पाहातां
 मुक्तपातका ॥ २ ॥ दिव्यनानाआभरणें ॥ दिशाजेणेंसमजेना ॥ ३ ॥ आयुधेंनाना
 तीक्ष्णकरीं ॥ तुकयाशिरीवंदीतू ॥ ४ ॥ १० ॥ ॥ श्लोक ॥ ॥ दि
 व्यमाल्यांबरधरंदिव्यगंधानुलेपनम् ॥ सर्वाश्चर्यमयंदेवमनंतंविश्वतोमु
 खम् ॥ ११ ॥ ॥ सम ॥ ॥ दिव्यपुष्पेंदिव्यवस्त्रेंदिव्यगंधेंविभूषि
 त ॥ दिव्यसर्वाश्चर्यमयअनंतजगदात्मक ॥ ११ ॥ ॥ आर्या ॥
 धरिदिव्यलेपद्योतकजेंधरितीदिव्यज्यांतपुष्पवट ॥ जेंसर्वाश्चर्यमयहिजेविश्वोन्मु
 खअनंतनिष्कपट ॥ ११ ॥ ॥ दोहरा ॥ ॥ दिव्यहारदेख्योवसनदि
 व्यस्रगंधलगाय ॥ आपरूपमुखदुतिनेंसोभतनानाभाय ॥ ११ ॥ ॥ ओ
 वी ॥ ॥ दिव्यमाळाआणिपीतांबरधारण ॥ दिव्यगंधाचेंलेपन ॥ सर्वअपू
 र्वरूपपाहातांगहन ॥ दशदिशामाजीसन्मुख ॥ ११ ॥ ॥ अभंग ॥
 ॥ दिव्यपुष्पांवस्त्रांदिव्य ॥ मूर्तिभव्यरूपाच्या ॥ १ ॥ दिव्यगंधाविभूषिता ॥ वास्तुवा
 तादिबेडें ॥ २ ॥ दिव्यसर्वाश्चर्यमय ॥ जाहलाकोतेयविस्मित ॥ ३ ॥ जगदात्मकजोअनं

तु ॥ तुकासंतज्यासाठीं ॥ ४ ॥ ११ ॥ ॥ श्लोक ॥ ॥ दिविसूर्यसहस्रस्यभ
 चेद्यगपदुस्थिता ॥ यदिभाःसहशीसास्याद्रासस्तस्यमहात्मनः ॥ १२ ॥ ॥ स
 म ॥ ॥ नभीसूर्यसहस्रांचेंतेजएकसरेउठे ॥ महात्मयाचातेजानीतरितेनकरीस
 री ॥ १२ ॥ ॥ आर्या ॥ ॥ जेव्हांगगनामाजीएकसरेउगवतीसहस्ररबी ॥ तेव्हा
 महात्मयाच्याकांतीचीसरिनकांतितेमिरवी ॥ १२ ॥ ॥ दोहरा ॥ ॥ सहस्रकि
 रनआकासमेंपुरीरह्योसोय ॥ दीपतताप्रभुकीलखेनेकुनसमताहोय ॥ १२ ॥ ॥ ओ
 री ॥ ॥ सहस्रसूर्यप्रभाआकाशीं ॥ उगवोनिदीमहोययेकसरसी ॥ तरिचसाम्य
 ताघडेकाहीत्यासीं ॥ ऐसेंतेजपरमयाचें ॥ १२ ॥ ॥ अभंग ॥ ॥ नभउजळलेतेजें
 ॥ नेणोंसहस्रयापैजे ॥ १ ॥ स्त्रीकारूनिदिनकरराजे ॥ प्रभापार्थादाविती ॥ १ ॥ तेजनव्हेतो
 बंबाळ ॥ जीवपतंगाकबळ ॥ ऐसेयेकाकींकळोळ ॥ येकसरेउठिला ॥ २ ॥ महात्म्यपूर्वी
 जेंऐकिलें ॥ तेंएकाकींरूपाआलें ॥ महात्म्याचेंनवलजाहलें ॥ संगीसांगायानुर ॥ ३ ॥ अ
 सोबोलणेबोलतां ॥ रवीहुनऊपमिता ॥ तुकाह्मणेदशाशातां ॥ उपमानसेश्रुतीची ॥ ४ ॥
 १२ ॥ ॥ श्लोक ॥ ॥ तत्रैकस्थंजगत्कृत्स्नंप्रविभक्तमनेकधा ॥ अपश्यद्देव

गी०

देवस्यशरीरेपांडवस्तदा ॥ १३ ॥ ॥ सम ॥ ॥ एकीअनेकधातेथेंविश्वस
 र्वपृथक्पृथक् ॥ शरीरीदेवदेवाच्यादेखेपांडवतेधवा ॥ १३ ॥ ॥ आर्या ॥ ॥ त्यादेवा
 च्यादेहीएकावयवीअनेकधामिन्न ॥ पाहेपांडवतेव्हांहेसारेविश्वहीपरिछिन्न ॥ १३ ॥
 ॥ दोहरा ॥ ॥ मिन्नभेदजेजगतमेंसोदेखयेकठोर ॥ देवदेवकीदेहमोंअर्जुनदेखे
 और ॥ १३ ॥ ॥ ओरी ॥ ॥ तेथेंसर्वएकेठाईपाहिलें ॥ जगसर्वत्रहिवेगळलें ॥
 देवाचेदेहीदेखिलें ॥ पांडुपुत्रें ॥ १३ ॥ ॥ अभंग ॥ ॥ कामधेनूपासुनिपात्र ॥
 होययेकाचेसहस्र ॥ तैसायेकहोतांउग्र ॥ मूर्तिमयमगजाला ॥ १ ॥ नकळेपाहिलीमा
 गिली ॥ बडीलकोणतीधाकली ॥ पृथक्पृथक्विस्तारली ॥ सृष्टीवेळयापरी ॥ २ ॥ देवदे
 वाच्याशरीरी ॥ देखेतेव्हांकौरवारी ॥ तुकाह्मणेलोभनगरी ॥ प्रवेशालाभयभीतु ॥ ३ ॥
 १३ ॥ ॥ श्लोक ॥ ॥ ततःसविस्मयाविष्टोहृष्टरोमाधनंजयः ॥ प्रणम्य
 शिरसादेवंकृतांजलिरभाषत ॥ १४ ॥ ॥ सम ॥ ॥ आश्चर्येंउठिलेकां
 टेदेहीतोमगअर्जुन ॥ बंदूनिमस्तकींदेवाबोलियेलाकृतांजलि ॥ १४ ॥ ॥ आर्या
 ॥ ॥ मगतोविस्मितजालाउठलेरोमांचत्यासनरदेवा ॥ करुनीसाष्टांगनमनबोले

अ०

११

जोडोनिहस्तनरदेवा ॥१४॥ ॥दोहरा॥ ॥ताकोतबअचरजभयोरोमहरव
केदाय ॥तादेखेप्रणामकरीबो ल्योचितकेचाय ॥१४॥ ॥ओवी॥ ॥त्यानंतर
आश्चर्यवाटले ॥अर्जुनारोमांचदाटले ॥मगदोर्हाकरजोडिले ॥केलानमस्कार ॥१४॥

॥अभंग॥ ॥लाहानसीमूर्तीहोती ॥गुप्तपणेगेलिकेउती ॥चेईनआली
ऐशाव्यक्ती ॥होत्याकोण्यासंदुकीत ॥१॥ हेचआश्चर्याचेंमूळ ॥कांटेउठलेसोज्वळ ॥
नेणोंविनोदेंसकळ ॥आमुचेंहीनासील ॥२॥ ईशदेखिलाहीजरी ॥मायिकमोहनब
चेदुरी ॥बापदेहाचीहेथोरी ॥मरेहोयनलाजे ॥३॥ असेअर्जुनकंपित ॥देवामस्तकीं
बंदित ॥तैसेलतांजकीहात ॥तुकाह्मणेबोलतो ॥४॥१४॥ ॥श्लोक॥ अर्जुनउवा
च ॥पश्यामिदेवांस्तवदेवदेहेसर्वास्तथाभूतविशेषसंघानू ॥ब्रह्मा
णमीशांकमलासनस्थमृषींश्चसर्वानुरगांश्चदिव्यान् ॥१५॥ ॥सम॥

॥देहींतुझ्यामीसरदेखतांहेसमस्तभूतेंसचराचरेहे ॥पद्यासनीजोविधिआ
णिसर्वभुजंगजेदिव्यमुनींद्रसर्व ॥१५॥ ॥आर्या॥ ॥तुझ्यादेहींपाहेस
रभूतविशेषसर्वसंघजग ॥कमलासनस्थविधिहरदेवऋषीदिव्यसर्वतेभुजंग ॥१५॥

॥ ॥दोहरा॥ ॥देखतहोंतवदेहमेंसबसरधिरचरसिद्ध ॥पद्यासन
रुखीपुनीसबनागसबेजुवृद्ध ॥१५॥ ॥ओवी॥ ॥तुझेदेहींसर्वदेखिले ॥
ब्रह्मदेवनामीबैसले ॥ऋषिआदिनागकुळातेंपाहिले ॥तुझ्यादेहीं ॥१५॥ ॥अ
भंग॥ ॥देहींतुझ्याविश्वंभरा ॥देखेसरवरसंभारा ॥देखेवहनींसाळंकारा ॥
हंतिहातयेराउद्दीत ॥१॥ आणिकयेकनवलावो ॥पंचभूतांतुझाठावो ॥त्यांचेंदिसने
येवोजावो ॥पैंआधारेतुमच्या ॥२॥ चराचरत्याचपरी ॥ब्रह्मापद्यस्थानांतरी ॥अहो
पाहातांत्रिपुरारी ॥जटाजूटगंगेसी ॥३॥ मुनीदिव्यतेजोमय ॥नागकुळसमुदाय ॥
ऐसापाहिलाप्रलय ॥तुकासाधूज्यासाठी ॥४॥१५॥ ॥श्लोक॥ ॥अनेक
बाहूदरवक्रनेत्रं पश्यामित्वां सर्वतोऽनंतरूपं ॥नांतंनमध्यंनपुनस्तवादिं
पश्यामिविश्वेश्वरविश्वरूपं ॥१६॥ ॥सम॥ ॥अनेकबाहूमुखनेत्र
पोटेंलडूपसर्वत्रअनंतमोटें ॥नआदिमध्यांतहितूजपाहेविश्वेश्वराविश्वशरीरतूं
हे ॥१६॥ ॥आर्या॥ ॥बहुकरउदरनयनमुख ॥अनंतरूपाचहूंकडेदिस
शी ॥आद्यंतमध्यनतुलाविश्वेशाविश्वरूपतूंअसशी ॥१६॥ ॥दोहरा॥

॥ बहुबाहु उदरो बहु तमै देखे बहु सीस ॥ आदि अंत मध्य न हीं ऐसे तुम जगदीस ॥
 १६॥ ॥ ओवी ॥ ॥ अनंत बाहु उदरे नेत्रें मुखें ॥ अनंतापरींची देखे ॥ आदि
 अंत नोकरे ॥ विश्वेश्वरा ऐसें विश्वरूप ॥ १६॥ ॥ अष्टांग ॥ ॥ नाना प्रकारी
 जे दंड ॥ मुखें कराळ बिनंद ॥ नेत्रें वैश्वानर कुंड ॥ पोटे तैशीं प्यासरें ॥ १॥ त्वदुप सर्वत्र
 अनंत ॥ मोटे पाहातां न लगे अंत ॥ अनादी तूं विश्वनात ॥ मध्य अंत ही तूची ॥ २॥ तुज
 पाहे विश्वेश्वरा ॥ विश्वरूपाच्या अंतरा ॥ तुका ह्मणे कमळावरा ॥ मलिन आस पुरवि
 ली ॥ ३॥ १६॥ ॥ श्लोक ॥ ॥ किरीटिनंगदिनंचक्रिणंच तेजोराशिंस
 र्वतो दीप्तिमंतं ॥ पश्यामि त्वांदुर्निरीक्ष्यं समंताद्दीप्तानलार्कस्तुतिमप्रमेयं
 ॥ १७॥ ॥ सम ॥ ॥ करींगदाचक्रहिजो किरीटी तेजोधि सर्वत्र हि दीप्तिमो
 टी ॥ सर्वत्र देखे तुज उग्ररूपा दावाग्नि सूर्यद्युति जो अमुप ॥ १७॥ ॥ आर्या ॥
 ॥ चक्रकिरीटिगदाधरदिससी सर्वत्र चंद्रकुंडे दीप्त ॥ सप्रभ अशक्य पाह्या अ
 चित्यदीप्तार्क वह्नि सम आप्त ॥ १७॥ ॥ दोहरा ॥ ॥ मुकुट सीस करचक्रगदा
 रूपराग भगवान ॥ दिगनचौधि चित्तलहे हैर बिअनल समान ॥ १७॥ ॥ ओवी

मी०

॥ ॥ मस्तकीं मुगुटगदाचक्रकरीं ॥ सर्व तेजो मय दीप्ति अवधारीं ॥ तैसे तेज देखिलें श
 रीरीं ॥ दावाग्नीसारिखें ॥ १७॥ ॥ अष्टांग ॥ ॥ गदाधरिली उजवी ॥ चक्रस्त
 कफळीत तेवीं ॥ माथां मुगुटाची ठेवी ॥ अनुपमा वाटें ॥ १॥ आज तेज सिंधु लहरी ॥ धा
 ली ढाल आद्यावरी ॥ सर्वत्र ही दिशांतरी ॥ दीप्ति मोटी फांकते ॥ २॥ सर्वत्र हे तुझे रूप ॥ प
 रिगा उग्रत्वाचे रोप ॥ येथें दावाग्नी तो दीप ॥ नेणो कोण्या झोंपडी ॥ ३॥ रविकर्प ऐशी
 आग ॥ किंवा बापा आलाराग ॥ तुकारा खावासमार्ग ॥ युगायुगीं वाढाया ॥ ४॥ १७॥
 ॥ श्लोक ॥ ॥ त्वमक्षरं परमं वेदितव्यं त्वमस्य विश्वस्य परं निधानं
 ॥ त्वमव्ययः शाश्वतधर्मगोप्ता सनातनस्त्वं पुरुषो मतो मे ॥ १८॥ ॥ स
 म ॥ ॥ तूं शुद्ध ते अक्षर जें कळावें ॥ आत्मा जगाचा निधि जो स्वभावे ॥ तो वाटसी
 शाश्वत धर्म पाळा ॥ जो नित्य तू अव्यय सर्व काळ ॥ १८॥ ॥ आर्या ॥ ॥ अ
 क्षर तूं वेद्य परम अव्यय आश्रय जगान सामान्य ॥ शाश्वत धर्म आतां जुनाट पुरुष तूं म
 ला असामान्य ॥ १८॥ ॥ दोहरा ॥ ॥ अक्षर हो तुम प्रगट हो सब जगत निधा
 न ॥ अविनाशी रळक सबुन में उन सहो उन मान ॥ १८॥ ॥ ओवी ॥ ॥ तूं

अ०

११

परमअक्षरआणिज्ञेय॥याविश्वाचेतूंनिधानमूळमय॥तूंशाश्वतधर्मरक्षक
अक्षय॥आदिपुरुषमजमानला॥१८॥ ॥अभंग॥ ॥तूंमहाराजसमज
लासी॥शुद्धअक्षरविलासी॥ऐसेंकळावेंजीवासी॥मायापात्रामुक्ता॥१९॥आ
त्माजगाचागोविंदा॥निधीस्वभावेतूंसदां॥तोतूंवाढलाएकदां॥शाश्वतधर्मपाळ
जो॥२॥जोकांनित्यतूंअव्यय॥सर्वकाळअप्रमेय॥तुकावंदीतसेपाय॥याचमये
वाढते॥३॥१८॥ ॥श्लोक॥ ॥अनादिमध्यांतमनंतवीर्यमनंतबाहुंश
शिसूर्यनेत्रमू॥पद्यामित्वांदीसुहृताशवक्रंस्वतेजसाविश्वमिदंतपंतमू॥
१९॥ ॥सम०॥ ॥आद्यंतनामध्यअनंतवीर्यभुजाअनंतातवनेत्रसूर्य॥राशी
मनोनेत्रमुखीहुताशपाहेतयाजोत्रिजगत्प्रकाश॥१९॥ ॥आर्या॥ ॥दी
प्ताग्निमुखहिबहुकररविशशिनयनबहुवीर्ययातूते॥आद्यंतमध्यहीनापाहेमी
स्वप्रकाशहेतूते॥१९॥ ॥दोहरा॥ ॥आदिअंतमध्यरहिततुमरविशवि
हैनैन॥तेरोमुखदीपतअग्नि सबहिकोंतपऐन॥१९॥ ॥ओवी॥ ॥अ
नंतवीर्यानिक्ळेआदिमध्यअंत॥अनंतभुजाशशिसूर्यनेत्र॥प्रजलितअग्निजे

सातेजरेखित॥त्रिजगत्प्रकाश॥१९॥ ॥अभंग॥ ॥आदिनाहीमध्य
नाही॥तेथेंक्षयआलाकाही॥अनंतवीर्यातुजतेंही॥कायसांगूंकितिवोळू॥१॥
भुजाअनंतआकृती॥मगभासेतोशाचीपती॥नेत्रसूर्यहागभस्ती॥तवसत्तेनाउ
डेल॥२॥चंद्रमनहणवितें॥नेत्रीतेजदाखवितें॥मुखीअग्निअनादीते॥रचना
आजीपाहिली॥३॥पाहेतयाचाप्रकाश॥जोतूंदिनासींदिनेवा॥त्रिभुवनेसींआ
काश॥तुकयाठाईंदिसेना॥४॥१९॥ ॥श्लोक॥ ॥द्यावापृथिव्योरि
दमंतरंहिव्यासंत्वयैकेनदिवाश्वसर्वाः॥दृष्ट्वाद्भुतरूपमुग्रंतवेदंलोकत्र
यंप्रव्यथितंमहात्मनू॥२०॥ ॥सम०॥ ॥दिशादहाआणिकअंत
रिशांतूंकलाव्यापिसिअंबुजासा॥देखोनिहेंअद्भुतरूपउग्रमहात्मयालोक-
मितीसमग्र॥२०॥ ॥आर्या॥ ॥भूस्वर्गाचेंअंतरदिशाहिएक्याचिंत्वां
असेव्याप्त॥उग्रस्वरूपअद्भुतपाहुनितुझेत्रिजगसंतप्त॥२०॥ ॥दोहरा॥
॥गगनभूसमदिसव्यापेतमएकहेज॥अद्भुतरूपजुउग्रलखेप्रवथित
लोकसबेजु॥२०॥ ॥ओवी॥ ॥तुझेनियेकेस्वरूपतेजे॥पृथ्वीनभव्या

पिलें सहजें ॥ रश्मिदिशांत दाटले उग्र रूप अद्भुत जें ॥ ते देखो निज्याले लोकसभ ॥
२० ॥ ॥ अभंग ॥ ॥ दिशा विदिशा पाहातां ॥ अंतरिक्ष धोंडो कितां ॥ तूं ए
क दिस सीव्या पिता ॥ हे कमलाक्ष कमलेश ॥ १ ॥ देखो नीहें रूप उग्र ॥ अद्भुत अद्भु
ता अत्युग्र ॥ लोकभीती गास मग्न ॥ हें महात्म्य नवलचिं ॥ २ ॥ तुक्या चिया विनंती
॥ प्रगटे पुरवा व्याखेती ॥ तंव सृष्टीच जळती ॥ असतां युध्य गोपाळा ॥ ३ ॥ २० ॥

॥ श्लोक ॥ ॥ अमी हिंवां सरसंघाविशंति केचिद्भीताः प्रांजलं योग्यं
गंति ॥ स्वस्तीत्युक्त्वा महर्षि सिद्धसंघास्तु वंति त्वां स्तुतिभिः पुष्कलाभिः ॥
२१ ॥ ॥ सम ॥ ॥ प्रवेशती हे सरवृंद देहीं कृतांजलीं वर्णिते भित्तने-
ही ॥ हो स्वस्ति ऐसें ऋषि सिद्ध मात्र ह्मणो नि तूतें स्तविती विचित्र ॥ २१ ॥ ॥ आ
र्या ॥ ॥ येती सरशरण तुला कोणी कर जोडुनी भये गाती ॥ स्वस्थ असें वंदुनि मु
मुनि सिद्ध हिकरिती स्तुती असे गाती ॥ २१ ॥ ॥ दोहरा ॥ ॥ पैठत तो मे दे
व सबे स्तुती करता भिमान ॥ रुखि और सिद्ध महात्मन वजु तो को जान ॥ २१ ॥
॥ ओवी ॥ ॥ तुझे ठाई देव प्रवेशती ॥ किती कभयें करुनि स्तुतिकरिती ॥

देव ऋषीस्तविती ॥ देवा तुज कारणें ॥ २१ ॥ ॥ अभंग ॥ ॥ प्रवेशती हे सरवृं
द ॥ जळीं जळजांसी आनंद ॥ देहीं तुम चिया खेद ॥ हे पावती हें नवल ॥ १ ॥ कृतांजली
पाळुवा ॥ ते ही वाणिती तुज देवा ॥ होकां स्वस्ति ऐशा भावा ॥ महा ऋषी बोलती ॥ २ ॥ सिद्ध
मात्र हिं जितुका ॥ ह्मणो नि तूतें स्तवि असका ॥ विचित्र हा भासे तुका ॥ पाहुनि जाला वि
स्मीत ॥ ३ ॥ २१ ॥ ॥ श्लोक ॥ ॥ रुद्रादित्या वसवो ये च साध्या विश्वेऽग्नि
नौ मरुतश्चोष्मपाश्च ॥ गंधर्वयक्षाः सरसिद्धसंघा वीक्षंते त्वां विस्मिताश्चै
व सर्वे ॥ २२ ॥ ॥ सम ॥ ॥ आदित्य रुद्राष्टवसूतदादि ॥ प्रसिद्ध आणी कहि
देव वेदीं ॥ गंधर्वयक्षादिक वासुदेवा ॥ हे पाहती विस्मित तूज देवा ॥ २२ ॥ ॥ आ
र्या ॥ ॥ वसु रुद्रादित्य मरुत विश्वे देवोष्मपाश्चिनी कुमर ॥ गंधर्वयक्ष साध्य हि पा
हती विस्मित सिद्ध वर अमर ॥ २२ ॥ ॥ दोहरा ॥ ॥ रुद्र साधु आदित्य वसू
अश्विनी स्तुत और भाय ॥ सिद्ध मुनि गंधर्व सबे देखत अचरज पाय ॥ २२ ॥ ॥ ओ
वी ॥ ॥ रुद्रादित्य वसू ॥ ऋषि विश्वे देव मरुत गण आणि जेसू ॥ यक्ष आणिरा
क्षसू ॥ देखतां आश्चर्य पावले ॥ २२ ॥ ॥ अभंग ॥ ॥ आदित्य रुद्रादिवसू

जेतदादी॥आनवेदविद्यीप्रसिद्धजे॥१॥गंधर्वाचामेकयज्ञगणपाक॥पाहार्तास
कळवासदेवा॥२॥विस्मयापावतीनेणोंआलाशांती॥भयबागवितीययास्तव॥३
॥मजनवलवाटेहोतासीतुंकोठें॥येकायेकीमेटेतुक्याकैसा॥४॥२२॥ ॥श्लो
क॥ रूपमहत्तेबहुवक्त्रनेत्रमहाबाहोबहुबाहूरुपादम्॥बहुदरंबहुदं
ष्टाकरालंदृष्टालोकाःप्रव्यथितास्तथाऽहम्॥२३॥ ॥सम०॥ ॥तद्
पमोटेंबहुनेत्रतोडें॥भुजांप्रिमांड्याउदरेंउदंडें॥दंष्ट्राकरालाबहुजांतकाहीं॥देखो
निभ्यालेंजगआणिमीही॥२३॥ ॥आर्या॥ ॥त्यामाजीबहुदाढामांड्योदर
मुखनयनपदकरते॥विकाळघोरतुझेंरूपजगासहमलाव्यथाकरते॥२३॥
॥दोहरा॥ ॥रूपबढोबहुमुखनयनभुजपदबाहुउरोय॥देखभयानकदाढव
हूव्यथीलोकबहुहोय॥२३॥ ॥ओवी॥ ॥रूपआहिवहुमुखनेत्र॥महाबा
होउरुपदादिविचित्र॥बहुतउदरेंविकाळदाढांचेंचरित्र॥तेणेंलोकांसहितमाझेमन
भयपावले॥२३॥ ॥अभंग॥ ॥जींजीत्वद्रूपहेंमोटेंमेंबहुहें॥नेत्रेंतोडेंपाहें
भयानक॥१॥भुजांप्रीयाबहुमांड्याउदरेंबहु॥कराळाह्याबहुदंष्ट्रातुझ्या॥२॥बहु

जांतकाहींदेखोनीहेदेही॥भ्यालेंजगहेंहीमीहीनैसा॥३॥सुखाअवर्षणापडिलेंना
रायणा॥तुकाठेवीप्राणाकोणाठाई॥४॥२३॥ ॥श्लोक॥ ॥नमस्पृशंदी
प्तमनेकवर्णव्यात्ताननंदीप्तविशालनेत्रम्॥दृष्ट्वाहत्वांप्रव्यथितांतरात्माधृ
तिंनविंदामिश्रमंचविष्णो॥२४॥ ॥सम०॥ ॥अत्युच्चतेजोमयवर्णचित्र॥
प्रचंडज्याचेंमुखदीप्तनेत्र॥ऐशातुतेंदेखुनिअंतरात्मा॥दुःखीनजाणेंसुखधैर्यव
र्त्मा॥२४॥ ॥आर्या॥ ॥बहुवर्णनमस्पृशंविस्तृतमुखदीप्तविपुलनेत्रांस
॥तेजसख्यातुजपाहुनिगेलेंममधैर्यपावलेत्रास॥२४॥ ॥दोहरा॥ ॥पाद
भूमिआकाशशिरद्विगदीरघमुखभाय॥एसेतुमकोंदेखिकेधीरजुगयोपराय॥
२४॥ ॥ओवी॥ ॥अत्कटकटविचित्र॥प्रचंडदीप्तनेत्र॥ऐशादेखोनिसर्व
त्र॥धैर्यआणिशांतिनपवे॥२४॥ ॥अभंग॥ ॥अत्युच्चह्याणाबेंउंचीना
गणावें॥प्रलयाधीहेलावेतेजोमय॥१॥दिव्यरूपसत्यनहेजेअसत्य॥आमुचीअ
गत्यऐशीनव्ही॥२॥चंडमुखज्याचेत्यादीप्तचसूचें॥मयेंआत्मयाचेंधैर्यगेलें॥
३॥पाहतांऐसेंदुःखसोडुनगेलेंसुख॥व्यापकावोळखतुक्याची॥४॥२४॥

॥श्लोक॥ ॥दंष्ट्राकरालानिचतेमुखानिदृष्ट्वैवकालानलसंनिभानि॥दि
 शोनजानेनलभेचरामप्रसाददेवेशजगन्निवास॥२५॥ ॥सम॥
 दंष्ट्राकरालाविकराळतोडें॥देखोनिकालाग्निसभेंउदंडें॥नेणेदिशाहीसुखहीसुखे
 शाप्रसन्नतूंहोयजगन्निवासा॥२५॥ ॥आर्या॥ ॥दंष्ट्राकरालचदनेंतुझीका
 काग्नितुल्यदेवेशा॥पाहुनिदिशाहिभुललेनसुखहिमजहोप्रसन्नजगदीशा॥
 ॥२५॥ ॥दोहरा॥ ॥काळअग्निसबदाढतनूबिनदेखेभयभीत॥दिस
 भुलीसुखहुंगनेअवकीजेप्रभुप्रीत॥२५॥ ॥ओवी॥ ॥दाढाविकाळमु
 खाभीतरी॥जैसाअग्निप्रगटलाप्रळयअवसरी॥तेणेतेजेदिशानकळतीमुरारी
 ॥सुखनपवेजगन्निवासा॥२५॥ ॥अभंग॥ ॥दंष्ट्राकराळाह्यानृसिंहाचिली
 का॥तुझीकांगोपाळाधरीलीसे॥१॥ हिरण्यकरूपुनोहेयेथेंपार्थआहे॥रुपाक
 रीमोहेपूर्ववत॥२॥ विकराळतोडेंकाळाभीचीकुंडें॥देखिल्याचपडेपाहाणारु॥
 ३॥ दिशानेणेंदेवासुखवासुखदेवा॥प्रसीदात्मभावानुकथाचा॥४॥२५॥
 ॥श्लोक॥ ॥अमीचत्वांधृतराष्ट्रस्यपुत्राःसर्वेसहैवावनिपालसंधैः॥

भीष्मोद्रोणःसूतपुत्रःस्तथाःसौसहास्मदीयैरपियोधमुख्ये॥२६॥
 ॥सम॥ ॥हेसर्वहीजेधृतराष्ट्रपुत्र॥त्याचेसहायसितिपाळमात्र॥भीष्मस्ये
 द्रोणहिकर्णहाही॥जेआमुचेवीरसमस्तकाहीं॥२६॥ ॥आर्या॥ ॥हेधार्त
 राष्ट्रसारेआणीकहिभूमिपाळतत्पक्षी॥भीष्मद्रोणहिकर्णहितैसेजेवीरआमुच्या
 पक्षी॥२६॥ ॥दोहरा॥ ॥पूतसबेधृतराष्ट्रकेसबनृपतिनकेसंग॥करण
 द्रोणभिरवमजितेजोधाहैतबअंग॥२६॥ ॥ओवी॥ ॥दुर्योधनादिसर्व॥
 जयांचेसमुदाव॥भीष्मद्रोणादिदेव॥मुखीप्रवेशाती॥२६॥ ॥अभंग॥
 ॥हेसर्वहीजेजेधृतराष्ट्रवीर्यजे॥त्याचेसहायजेआवांतर॥१॥अवनीचेपाळये
 थेंभीष्मकाळ॥द्रोणाअतुर्बळकर्णतैसा॥२॥आतांआमुचेहीविश्वाचेजेदेही
 ॥त्याचेंनवलतेहीनुकावोले॥३॥२६॥ ॥श्लोक॥ ॥वक्त्राणितेत्वरमाणा
 विशांतिदंष्ट्राकरालानिभयानकानि॥केचिद्विलग्नादशानांतरेषुसंदृश्यंतेचू
 र्णितैरुत्तमांगैः॥२७॥ ॥सम॥ ॥मुखेंतुझीसत्वरत्यांतजाती॥
 भयानकेजीविकराळदांती॥दांतातहीचर्वितवीरकाया॥ज्यांचीशिरेचाविसिदे

वराया ॥ २७ ॥ ॥ आर्या ॥ ॥ दंष्ट्राकरालभ्यासरजीवदनेरिघतित्यांत सं
पूर्ण ॥ दांतांतला गळेजे कोणी त्यांची शिरे दिसति पूर्ण ॥ २७ ॥ ॥ दोहरा ॥

॥ बहुत निहारे बदन में सबे परत है आय ॥ कोउ हादन न लें कोउ रहल पटाय
॥ २७ ॥ ॥ ओवी ॥ ॥ ऐशा भयानक मुखानीतरी ॥ एकरि घतं अडकले दा
ढे माझारी ॥ एकचूर्ण मुखान्तरी ॥ शिरे अडकली मज दिसतानी ॥ २७ ॥ ॥ अ
भंग ॥ ॥ मुखें तुझी जेथें सत्वर जाति तेथें ॥ भयानक पंथें दंता चिये ॥ १ ॥ विक
राळ दंती दांतांत श्रीपती ॥ चर्वी तु वीरकांती ज्यांची शिरे ॥ २ ॥ अहो देवरायाचा वि
सी हे वाया ॥ आह्लाचीळ सियातु कया अंगी ॥ ३ ॥ २७ ॥ ॥ श्लोक ॥ ॥ य
था नदीनां बहवोऽबुवेगाः समुद्रमेवाप्तिमुखाद्ववंति ॥ तथा तवामानरलो
कवीरा विशांतिवक्त्राण्यपि विज्वलंति ॥ २८ ॥ ॥ सम ॥ ॥ नदीजळें जे वि
बळें वाहाती ॥ वेगीं समुद्रासि मुखें चियेती ॥ ज्वाळा मुखीयातु झिया अनेकी ॥ प्र
वेशाती वीरहिजे नृलोकीं ॥ २८ ॥ ॥ आर्या ॥ ॥ सागरसमुख जाती वेग
नद्यांचे सजे हिनीराचे ॥ ते विंतु झ्यादी समुखीं समूह रिघती नृलोक वीरांचे ॥ २८ ॥

॥ दोहरा ॥ ॥ जो सरिता बरखारुतु परत सिंधु मे आय ॥ लौं नृपते रे ब
दन में सबे परत है आय ॥ २८ ॥ ॥ ओवी ॥ ॥ जैशी सरिता उदकें वाहाती ॥
तीं अवघीं सागरीं मिळती ॥ तैसे नरलोक भूपती ॥ तव वदनीं प्रवेशले ॥ २८ ॥
॥ अभंग ॥ ॥ नदीजळें जैसीं वाहे स्वबळें सी ॥ वेगें सिंधुपासीं मिळों येतां ॥ १ ॥
तोही आत्ममुखी प्रवाहातें शोखी ॥ तैशी ज्वाळामुखी येथें दिसे ॥ २ ॥ अनेक आ
नने ज्वाळामयर सने ॥ घेसीतुं स्वादानें रूची देवा ॥ ३ ॥ परंतु आश्चर्य वाटे लोक व
र्या ॥ प्रवेशति धैर्यातु काहणे ॥ ४ ॥ २८ ॥ ॥ श्लोक ॥ ॥ यथा प्रदीप ज्व
लनं पतंगा विशांतिनाशाय समृद्धवेगाः ॥ तथैव नाशाय विशांति लोकास्त
वापि वक्त्राणिसमृद्धवेगाः ॥ २९ ॥ ॥ सम ॥ ॥ कीपेटल्या अग्नि
मधें पतंग ॥ येती मराया सकल निवेग ॥ तैसे मराया निघता तिलोक ॥ वेगें तुझ्या
ही वदनीं अनेक ॥ २९ ॥ ॥ आर्या ॥ ॥ जैसे दीप्ताग्नि मधें वेगें चिपडुनि प
तंग मरताती ॥ तैसे वदनीं तुझिया मरावया लोक शीघ्र शिरताती ॥ २९ ॥ ॥ दो
हरा ॥ ॥ दीप अगन पतंग लखी परत जीव को खोय ॥ लौं तव मुख मे लोक येह

आपनासजोहोय ॥ २९ ॥ ॥ ओवी ॥ ॥ जाज्वल्यदीपावरी ॥ जैसाप
 तंगरिघेअवधारी ॥ तैसेनाशावयामुखासीतरी ॥ प्रवेशतीलोक ॥ २९ ॥
 ॥ असंग ॥ ॥ किंवापेटलीयाअग्निमाजीकाया ॥ पतंगमरायायेकवटे ॥ १ ॥
 तैसेलोकमेकमरायासकळ ॥ निघतीकेवळतुझ्यामुखी ॥ २ ॥ वेगेंअस्त्रेंद्रास्त्रेंरथ
 साळंकारें ॥ गजउष्ट्रवाजीरेवाहानेंसी ॥ ३ ॥ अपारांचीयेणीअपारतुझीखाणी ॥
 सांडूनेणेकणीवृत्ततुका ॥ ४ ॥ २९ ॥ ॥ श्लोक ॥ ॥ लेलिहसेग्रसमानः
 समंताल्लोकान्समग्रान्वदनैर्ज्वलद्भिः ॥ तेजोभिरापर्यजगत्समग्रंभास
 स्तवोग्राःप्रतपंतिविष्णो ॥ ३० ॥ ॥ सम ॥ ॥ यासर्वलोकांगि
 कितोसिजेहां ॥ ज्वाळामुखींचाटिसित्यासितेहां ॥ प्रभातुझ्यातीव्रजयासमग्रा
 ॥ व्यापूनिदेवातपतातिउग्रा ॥ ३० ॥ ॥ आर्या ॥ ॥ सर्वत्रदीप्तवदनंलोकांचा
 करिश्मिभक्तनीग्रास ॥ कांतीअल्फगुझातापवितीयाजनासमग्रास ॥ ३० ॥
 ॥ दोहरा ॥ ॥ जोधासबकोजुलेतरसनसोलिपटाय ॥ कांतिरावरीजगतकेदेत
 ताहांपटाय ॥ ३० ॥ ॥ ओवी ॥ ॥ तुझीमुखज्वाळाचजिकेचेललन ॥ तेणेहोत

तेसर्वलोकग्रासन ॥ त्याज्वाळेंभरलेंत्रिभुवन ॥ ऐसेंविष्णुउग्ररूपतुझे ॥ ३० ॥
 ॥ असंग ॥ ॥ यांसर्वलोकांसजेहांगिळीतोस ॥ ज्वाळामुखेंत्यासचा
 टीसीतूं ॥ १ ॥ तेहांप्रभातीव्रातुझ्यादर्शनाग्र ॥ मजगमेउग्रसौदामिनी ॥ २ ॥ ज
 गकर्पेज्यांतव्यापूनीतयांत ॥ देवातपतातअतिउग्रा ॥ ३ ॥ नेणोकैशीभूकलाग
 लीअचुक ॥ सोडिलीबोळखतुकयाची ॥ ४ ॥ ॥ श्लोक ॥ ॥ आख्याहि
 मेकोभवानुग्ररूपोनमोऽस्तुतेदेववरप्रसीद ॥ विज्ञातुमिच्छामिभवंत
 माद्यंनहिप्रजानामितवप्रवृत्तिम् ॥ ३१ ॥ ॥ सम ॥ ॥ तूंकोणपांड
 ग्रतनूबदेहे ॥ प्रसन्नहोईतुजवंदितांहे ॥ जाणोंतुतेइच्छितसेप्रवृत्ती ॥ नेणेतुझी
 देववराद्यमूर्ती ॥ ३१ ॥ ॥ आर्या ॥ ॥ तूंकोणउग्ररूपीवदतुजनमितोप्रस
 न्नहोआद्या ॥ तुजजाणोंइच्छितसेंप्रवृत्तिनेणेतुझीस्वसंवेद्या ॥ ३१ ॥ ॥ दो
 हरा ॥ ॥ उग्ररूपतुमकोनहोमोसोकहियेदेव ॥ जानोचाहतहोंतुमकोंतबरू
 पनकोंसेव ॥ ३१ ॥ ॥ ओवी ॥ ॥ तूंउग्ररूपमजसांगकवण ॥ तुलानमन
 होयप्रसन्न ॥ पहिलेंरूपपाहोइच्छीमन ॥ तुझीप्रवृत्तिनकळेस्वामी ॥ ३१ ॥

॥ अभंग ॥ ॥ तूं कोणया उग्रतनू बोलें शीघ्र ॥ देई रुपा पात्र ही तांचें हे ॥ १ ॥
 प्रसन्न तूं होई तुज बंदन पाई ॥ करी तों हे पाही देव राया ॥ २ ॥ जाणो तूं ते इच्छी प्रवृ
 त्ती निरडू छी ॥ नेणे तुझी कैशी आय मूर्ती ॥ ३ ॥ कधी ना देखिला ऐसा नायकी ल
 ॥ तो तूं प्रगटला तुकया आंगें ॥ ४ ॥ ३१ ॥ ॥ श्लोक ॥ ॥ श्री भगवानुवाच ॥
 ॥ कालोऽस्मि लोकक्षयकृत्प्रवृद्धो लोकान्समाहर्तुमिह प्रवृत्तः ॥ अ
 तेऽपि त्वां न भविष्यन्ति सर्वे येऽवस्थिताः प्रत्यनिकेषु योधाः ॥ ३२ ॥
 ॥ सम ॥ ॥ जुनाट लोकांत काळ मी तो ॥ लोकांस याये थहरू पाहा तो ॥ न
 मारि सीतू तरि नासती हे ॥ सेनेंत याजे नरवीर पाहे ॥ ३२ ॥ ॥ आर्या ॥
 मी लोक संहारा या जा लोकाळ प्रवृद्ध ऐसारे ॥ यो धेरणीं उभेजे तुज वांचु न उतरती
 लहे सारे ॥ ३२ ॥ ॥ दोहरा ॥ ॥ काळ रूप हैं हों बडो सब को मार नहार ॥
 तो बी सब जो धान को भरिजे हूं निरधार ॥ ३२ ॥ ॥ ओवी ॥ ॥ देव जा
 हाला बोलता ॥ ह्मणे मी काळ लोकांचा संहर्ता ॥ तुज वेग कें करो निपार्था ॥ हे युद्धी
 सर्व संहार पावती ॥ ३२ ॥ ॥ अभंग ॥ ॥ देव बोले आतां महा बाहो पा

र्या ॥ ऐकें रे अन्यथान मानी तूं ॥ १ ॥ जुनाट लोकांत काळ मी प्रत्यक्ष ॥ मारूं पा
 हतो साक्ष पाहे माझी ॥ २ ॥ लोकांस याये थें मारूं पाहात से ॥ न मारि सी कै से वांच
 तील ॥ ३ ॥ नरवीर सेने माजी ते असती ॥ जालीयाची शांती धनुर्धरा ॥ ४ ॥ तुज मा
 याये ते ते मीं सोडिली से ॥ आतां काय कै से जाणो तुका ॥ ५ ॥ ३२ ॥ ॥ श्लोक ॥
 ॥ तस्मात्त्वमुत्तिष्ठ यशोलभस्व जित्वा राज्ञून् सुंस्वराज्यं समृद्धम् ॥
 ॥ मयैवैते निहताः पूर्वमेव निमित्तमात्रं भवसव्यसाचिन् ॥ ३३ ॥ ॥ स
 म ॥ ॥ ह्मणोनि तूं ये यश उठवें गी ॥ जिंकोनि हे राज्य समृद्ध भोगी ॥ म्यां शांति
 केली पहिली च्यांची ॥ निमित्तमात्री निघसव्यसाची ॥ ३३ ॥ ॥ आर्या ॥
 ॥ यास्तब उठतूं यश ये म्यां तो वधिले अधींच सर्व अजी ॥ करियु धराज्य अं पुलें जिं
 कीतूं हो निमित्त मात्र अजी ॥ ३३ ॥ ॥ दोहरा ॥ ॥ तातें उठरण जीतले कीरत
 और राज ॥ मै हन राख्यो जु नरपति यह सब तेरे काज ॥ ३३ ॥ ॥ ओवी ॥
 ॥ या कारणें उठतूं यश ये ई ॥ बैरी जिंता निराज्य वाही ॥ म्यां मारिले सर्व ही ॥ युद्धी
 निमित्त धारी हो अर्जुना ॥ ३३ ॥ ॥ अभंग ॥ ॥ ह्मणोनी घेतूं हे उठ यश वे

गी॥ जिंकोनियांभोगीराज्यलक्ष्मी॥१॥ सिधीचीसमृद्धीआहेतवनिदकी॥ निव
टीमदकीराजयांची॥२॥ म्यातोंकेंकिशांतीपहिर्लीचयांची॥ निघेसव्यसाचीनि
मित्याला॥३॥ तुकयासीतूसीभेदनाअणुभरे॥ हीमाझीउत्तरेंहृदयांलिही॥४॥३३
॥ ॥श्लोक॥ ॥द्रोणंचभीष्मंचजयद्रथंचकर्णंतथाऽन्यानपियोध
वीरान्॥ मयाहतांस्त्वंजहिमाव्यथिष्ठायुध्यस्वजेतासिरणेसपत्नान्॥३४॥
॥सम०॥ ॥द्रोणासभीष्मासजयद्रथास॥ कर्णासआणीकहिवीरत्यास
॥ म्यामारिलेंमारितुझ्याअदृष्टी॥ आहेजयश्रीझणिहोशिकष्टी॥३४॥ ॥आर्या
॥ ॥भीष्मद्रोणजयद्रथकर्णतसेअन्यवीरहीप्रथित॥ म्यांवधिल्यासवधीतूंजिं
किसिरिपुयुधकरनहोव्यथित॥३४॥ ॥दोहरा॥ ॥भीस्वमद्रोणजयद्रथ
करणआदिजेऔर॥ मयतजअर्जुनजुधकरअरीमारयाठोर॥३४॥ ॥ओवी
॥ ॥भीष्मद्रोणजयद्रथकर्ण॥ वीरसर्वमारिलेजाण॥ आतांऊठतूंअर्जुन॥ श
त्रुमारी॥३४॥ ॥अभंग॥ ॥अरेहेभीष्मद्रोणआणीहाजयद्रथ॥ कर्णम
हारथीआणीभूर॥१॥ त्यांसम्यांमारिलेंतूंमारीसाक्षीला॥ अदृष्टीराज्यालाहणोनि

यां॥२॥ झणीदृष्टिहोसीतूंयाकर्मपार्था॥ जयश्रीसर्वथावरीतुज॥३॥ निमित्ताकार
णेघेतूंधनुशर॥ तुकयाचेअंतरऐसेंआहे॥४॥३४॥ ॥श्लोक॥ ॥संजयउ
वाच॥ ॥एतच्छ्रुत्वावचनंकेशवस्यरुतांजलिर्वेपमानःकिरीटी॥ नम
स्कृत्वाभूयएवाहकृष्णंसगद्गदभीतभीतःप्रणम्य॥३५॥ ॥सम०॥
॥एकोनिहीकेशववाब्दधाटी॥ रुतांजलीकांपतसेकिरीटी॥ पुनःपुन्हावंदुनिरुष्णजी
नें॥ बोलेगळागद्गदभीतभीते॥३५॥ ॥आर्या॥ ॥कांपेभ्याल्याहुनिभीक
रजोहुनिरुष्णवचनपांडवनें॥ ऐकुनिपुनरपिसद्गदबोलेपडिघडिकरोनिदंडवर्ते॥
३५॥ ॥दोहरा॥ ॥वचनसुनेश्रीकिसनकेकांपीअर्जुनदेह॥ प्रभुकेफाई
लागिकेंबोलेवचनसनेह॥३५॥ ॥ओवी॥ ॥संजयहणोऐसेंवचनएकोनि
रुष्णाचें॥ कंठसद्गदिलेंअर्जुनाचें॥ मगअंजुळीजोडोनितयाचें॥ मागुतीभीतभीत
स्तवीतसे॥३५॥ ॥अभंग॥ ॥कळलेंअंतरपीडेभवरोगे॥ थुंकुनीतोतोंडे
अन्नटाकी॥१॥ देवांचेइतरसेवितीपंक्तीसी॥ तेसातोगयासीबोलतसे॥२॥ ऐकोनीं
केशववाक्यासीअर्जुन॥ वपुनिजमनेंघेइजेकां॥३॥ रुतांजलिकिरीटीबोलतोमय

भीत ॥ वंदो नि अनंत पुनः पुनः ॥ ४ ॥ गद्गदयागीराते जे जो अर्दीका ॥ जीवस्वरूपा ला
 तुकानये ॥ ५ ॥ ३५ ॥ ॥ श्लोक ॥ ॥ अर्जुन उवाच ॥ ॥ स्थाने हृषीकेश तव
 प्रकीर्त्या जगत्प्रहृष्यत्यनुरज्यते च ॥ रक्षांसि भीतानि दिशो द्रवन्ति सर्वे नम
 स्यन्ति च सिद्धसंघाः ॥ ३६ ॥ ॥ सम ॥ ॥ ऐसें हृषीकेश तुझ्या स्थितीतें ॥ हे
 विश्वहर्षे अनुरागयुक्त ॥ दिशां प्रतीराक्षसजाति धाके ॥ समस्त ही वंदि नि सिद्धलोक ॥
 ३६ ॥ ॥ आर्या ॥ ॥ जग सर्व हृषीकेशाय रोनु झ्या हृष्ट आणि अनुरक्त ॥ राक्ष
 सपक्ष विभयानेन मिति तुज सिद्धसंघ हे युक्त ॥ ३६ ॥ ॥ दोहरा ॥ ॥ सब जगत
 कों जगत हे तुम रहत अनुराग ॥ सिद्धनमत तो कों सदां राक्षस जात भगाय ॥ ३६ ॥
 ॥ ओवी ॥ ॥ अर्जुन ह्मणे नारायणा ॥ तुमचे नि कीर्तिसंतोष झालों जाणा ॥ भये द
 रादि शापकृता नि राक्षस गण ॥ नमस्कार करि ती सिद्धादिक ॥ ३६ ॥ ॥ अभंग ॥
 ॥ ऐसें हृषीकेश तुझ्या स्थितीतें ॥ पाहो नि हर्षते विभूवन ॥ १ ॥ अनुरागयुक्त जालें
 हे पावन ॥ पापीया सिद्धान गंगे जेसे ॥ २ ॥ येथे जे राक्षस दिशांत लंघीती ॥ भयास पाळि
 ती ह्मणो नियां ॥ ३ ॥ वंदि ती सद्गवें सिद्धलोक तुज ॥ तुका ह्मणे मौज संताची हे ॥ ४ ॥ ३६ ॥

॥ श्लोक ॥ ॥ कस्माच्च तेन न मे रमहात्मनू गरीयसे ब्रह्मणोऽप्यादिक
 र्त्रे ॥ अनंतदेवेश जगन्निवास त्वमक्षरं सदसत्तत्परं यत् ॥ ३७ ॥ ॥ सम ॥
 ॥ न वंदि तीकां तुज लास मर्था ॥ जो थोर धात्या सहि आदिकर्ता ॥ अनंत जो वि
 श्वपदांन तंतू ॥ तूं सत् असत् अक्षर शुद्ध ही तूं ॥ ३७ ॥ ॥ आर्या ॥ ॥ तुज ज
 ननकांन मतिने ब्रह्माला थोर आद्य तूंकर्ता ॥ अव्यक्ता हुनि परतूं अक्षर तूं ही अनंत
 तूं मर्ता ॥ ३७ ॥ ॥ दोहरा ॥ ॥ क्यों न नमों तुम कों जुहों ब्रह्मा के करतार ॥ जगत
 इस अक्षर अनंत तुम सत हो पार ॥ ३७ ॥ ॥ ओवी ॥ ॥ तूं श्रेष्ठ ह्मणो नि नमस्का
 र करि ती ॥ ब्रह्माची तूं उत्पत्ती ॥ ऐशी देवा स्थिती ॥ सत् तूं वी ॥ ३७ ॥ ॥ अभंग ॥
 ॥ न वंदि तीकां हे समर्था तुज ला ॥ जो थोर विधीला आदिकर्ता ॥ १ ॥ अनंत जो वि
 श्वपदामाजित तूं ॥ तूं सत् असत् अक्षर तूं ॥ २ ॥ शुद्ध ब्रह्म खरे उत्तरे देवाच्या ॥ हृदय
 तुक्याच्या तूं वी देवा ॥ ३ ॥ ३७ ॥ ॥ श्लोक ॥ ॥ त्वमादिदेवः पुरुषः पुरा
 णस्त्वमस्य विश्वस्य परं निधानम् ॥ वेत्ता ऽसि वेद्यं च परं च धाम त्वया तनं विश्व
 मनंतरूपं ॥ ३८ ॥ ॥ सम ॥ ॥ विश्वादि तूं सर्व पुरीं पुराण ॥ तूं मूभिया विश्व

घटीनिधान॥ज्ञाताहितंज्ञेयहिचिस्वरूपा॥हेव्यापिलेविश्वअनंतरूपा॥३८॥
 ॥आर्या॥ ॥पुरुषपरंधामपरमविश्वमयआदिदेवतममेता॥विश्वव्या
 मनुवांहेपुरातनानंतवेदतूंवेत्ता॥३८॥ ॥दोहरा॥ ॥पुरुषपुरातनआदि
 होतुमहोजगतनिधान॥तुमयहजगाविस्तार्योजानतुमहीग्यान॥३८॥
 ॥ओवी॥ ॥तूंआदिदेवपुरुषपुरातन॥तूंविश्वचेंपरमनिधान॥तूंउल्कृष्ट
 ज्ञानयज्ञ॥तूंअनंताव्यापिलेविश्वरूपे॥३८॥ ॥अभंग॥ ॥विश्वादीतूं
 सर्वतूंपरीपुराण॥तूंभूमीयापूर्णजीवालागी॥१॥विश्वघटहोयत्यापत्तीनिधा
 न॥ज्ञाताहीतूंज्ञानमययज्ञ॥२॥लांचविश्वरूपेव्यापिलेसकळ॥अनंतरूपा
 लाविश्वंभरू॥३॥आजतूकारूपेभजउभजसी॥विश्वांतमनासीआलीखरी॥४
 ॥३८॥ ॥श्लोक॥ ॥वायुर्यमोऽग्निर्वरुणःशशांकःप्रजापतिस्त्वंप्रपि
 तामहश्च॥नमोनमस्तेऽस्तसहस्रकृत्वःपुनश्चभूयोऽपिनमोनमस्ते॥
 ३९॥ ॥सम०॥ ॥तूंवायुअग्नीदुयमादिदेव॥पितामहाचाहिपितात्वमेव
 ॥नमोनमोतूजसहस्रवेळ॥नमोनमोभागुतिसर्वकाळ॥३९॥ ॥आर्या॥

१८

गी०

॥प्रपितामहप्रजापतितूंशशिवरुणाग्निवायुतोशमन॥नमितोसहस्रदां
 मीभागुतिकरितोंपुनःपुनहानमन॥३९॥ ॥दोहरा॥ ॥वायप्रजापति
 अग्निजमवरुणचंद्रतेरोरूप॥बारबारसेंनमतप्रणवतुहोअनूप॥३९॥
 ॥ओवी॥ ॥वायुअग्निवरुणयम॥प्रजापतिआणिसोम॥प्रपिता
 महतूंमहात्म॥सहस्रनमनेंपुनःपुनहा॥३९॥ ॥अभंग॥ ॥तूंचवायु
 यमवर्हीहीचंद्रमा॥देवांचाहिआत्मातूंचदेवा॥१॥पितामहाचातूंपिताहेक
 ळले॥तुजसहस्रवेळेनमोनमो॥२॥नमोनमोसर्वकाळतुजभागुती॥ऐकी
 जेहिमतीतुकयाची॥३॥३९॥ ॥श्लोक॥ ॥नमःपुरस्तादथपृ
 ष्ठतस्तेनमोऽस्ततेसर्वतएवसर्व॥अनंतवीर्यामितविक्रमस्त्वंसर्वस
 मामोपिततोऽसिसर्वः॥४०॥ ॥सम०॥ ॥मागेंपुढेवंदनतूजपायीं
 तूंसर्ववंदूतुजसर्वगारीं॥अनंतसामर्थ्यपराक्रमीतूं॥सर्वापटींजाणसिसर्व
 तंतूं॥४०॥ ॥आर्या॥ ॥सर्वत्रतूजसर्वांनमितोंदेवापुढेहिअणि
 मागे॥अतिविक्रमतूंज्यापिसितुजनमितीसर्वलोकयामागे॥४०॥ ॥दो

अ०

१९

हरा॥ ॥आगेंतोकोनवतपालेंजीअनंत॥सर्वदिसतुमतेनवतप्रबलअमि
तभगवंत॥४०॥ ॥ओवी॥ ॥अगणितपराक्रमतुझेवीर्यअसेजाण॥
पूर्वपश्चिमेतुजनमन॥तूंसर्वांसिपावतोसह्यण्डन॥तूंसर्वहोसी॥४०॥
॥असंग॥ ॥देवापाठीपोठीआहेहेंकळेना॥आहेसनमनाकसूतैसें॥१॥मा
गेंपुढेंवंदूंतवपदालागीं॥सर्वतूयालागींसर्वावंदूं॥२॥अनंतसामर्थ्यपराक्रमी
तूंची॥पटीविश्वयाच्यातंतूतूंगा॥३॥केलेनमनतरीनिश्चकराहवेना॥नेणोक
रिलवदनामाजीकवकू॥४॥मागेजोहारलाकींकोरवानीकेले॥हेंदुसरेंआलेतु
काह्यणे॥५॥४०॥ ॥श्लोक॥ ॥सखेतिमत्वाप्रसन्नंयदुक्तंहेरुष्ण
हेयादवहेसखेति॥अजानतामहिमानंतवेदंमयाप्रमादात्प्रणयेनवा
ऽपि॥४१॥ ॥सम०॥ ॥जेबोलिलोमीसलगीकसूती॥रेयादवाह्य
सख्याह्यणोनी॥नजाणतांयामहिमेसदेवा॥चुकोनियांप्रीतिकरोनियावा॥४१
॥ ॥आर्या॥ ॥स्नेहेंआणिप्रमदेनेणुनिमहिमासखाह्यणुनिसदया॥
चदलोहेंचितुलामीहेरुष्णाहेयदुक्तमासख्या॥४१॥ ॥दोहरा॥ ॥मि

त्रजानजोमेकहिसोलमाकरीदेव॥जानेकहांजुबापरोतवमहिमाकोभैव॥४१॥
॥ओवी॥ ॥हेयादवाह्यणोनिबोलिलो॥रुष्णासख्यावदलो॥प्रीतीनेंजे
बोलिलो॥तेंसमाकीजे॥४१॥ ॥असंग॥ ॥जेबोलिलोमीसलगीकरोनी॥
रेयादवाह्यणुनीरुष्णसख्या॥१॥नजाणतांमहिमादेवापुरुषोत्तमा॥चुकलोया
कर्माप्रीतीच्या॥२॥शय्यासनीपंक्तीचालतांमार्गांत॥केलाजोहास्यार्थसमाअ
सो॥३॥अपमानकाहींनकळतांजाला॥तुकयाजीवालाशोधनेघे॥४॥४१॥
॥श्लोक॥ ॥यच्चावहासार्थमसक्ततोऽसि विहारशय्यासनभोज
नेषु॥एकोथवाऽप्यच्युततत्समस्तंक्षामयेत्वामहमप्रमेयं॥४२॥
॥सम०॥ ॥शय्यासनीभोजनिंचालतांही॥हास्यार्थकेलाअपमानकाहीं॥
मागेपुढेंहोमजदेवराया॥समाकरीअच्युतअप्रमेया॥४२॥ ॥आर्या॥ ॥हा
स्येंकरितांजालोंक्रीडासनिआसनीशयनिनमी॥येकांतीलोकांतीकरीसमामीसमा
पनार्थनमी॥४२॥ ॥दोहरा॥ ॥भोजनशयनबिहारमेंकियाअनादरभा
य॥तेनुळमासबकीजियेंप्रभुतुमकेशवराय॥४२॥ ॥ओवी॥ ॥बिहा

रआसनभोजनशायन॥ असत्कारिलालीला विनोदाकारण॥ अन्युताथोरअप
 राधजालाहणोन॥ क्षमाकरवितों स्वामिया॥ ४२॥ ॥अभंग॥ ॥मार्गेपु
 ठेहीजेमजदेवराया॥ क्षमाअप्रमेयाकरीसख्या॥ १॥ अन्युताअद्वयानेणोनियांगेर्व
 ॥रुसोंफुगोंअघवेक्षमाअसो॥ २॥ चांगतेचमागोंउराउरीदेवा॥ सारथीस्वभावातू
 जकेले॥ ३॥ कौरवांचेसमेधाडिलेंशिष्टाई॥ पाहातांअन्यायीकोटीतुका॥ ४॥
 ॥श्लोक॥ ॥पिताऽसिलोकस्यचराचरस्यत्वमस्यपूज्यश्चगुरुर्गरीयान्
 ॥नत्वत्समोऽस्यभ्यधिकःकुतोऽन्योलोकत्रयेऽप्यप्रतिमप्रभावः॥ ४३॥
 ॥सम०॥ ॥पिताजगाचासचराचराचातूंपूज्यसर्वांगुरुवर्यसाचा॥ नतुल्य
 कोणहीतुजथोरदेवाकैचात्रिलोकीअतुलप्रभावा॥ ४३॥ ॥आर्या॥ ॥स्थिरच
 रलोकांचातूंबापगुरुश्रेष्ठआणिपूज्यमहा॥ नतुजसमानअधिककृणीविजगीतुझा
 प्रभावअनुपमहा॥ ४३॥ ॥दोहरा॥ ॥पिताजुतुमसडूसारकेतुमजुगुरु
 ईश॥ तुमसरकोउनकरेकौनकरेतबरीस॥ ४३॥ ॥ओवी॥ ॥तूंपिताचरा
 चरलोकांशी॥ आणिगुरुपूज्यहोशी॥ आणीकअधिकनाहीतुजऐशी॥ त्रैलोक्यामा

जी॥ ४३॥ ॥अभंग॥ ॥पिताहोसीतूंजगाचा॥ चराचरजडजीवाचा॥ १॥
 तूंपूज्यसर्वांगुरु॥ सर्वसिर्वात्मासाचारु॥ २॥ तुल्यनाहींकोणीतुज॥ देवाथोरदिसे
 मज॥ ३॥ अतुलप्रभावत्रैलोका॥ कोठेंयेवांनेणेतुका॥ ४॥ ४३॥ ॥श्लोक॥ ॥त
 स्मात्प्रणम्यप्रणिधायकायंप्रसादयेत्त्वामहमीशमीड्यम्॥ पितेवपुत्रस्य
 सर्वेवसरव्युःप्रियःप्रियायार्हसिदेवसोदुम्॥ ४४॥ ॥सम०॥ ॥ह्य
 णूनिवंदीपसरूनिकाया॥ प्रसन्नव्हांवेमजदेवराया॥ क्षमाकरीजेविंपितासुताला॥
 सखासख्यालाप्रियहिप्रियाला॥ ४४॥ ॥आर्या॥ ॥यास्तवसाष्टांगनमीप्र
 सन्नहोमजकरीक्षमाऐशी॥ जैशीकरिबापसुतामित्रसरख्याकीप्रियप्रियातैशी॥
 ४४॥ ॥दोहरा॥ ॥तोहीनवतप्रसन्नहोछमाढोखजेमोहि॥ जोपितासुतको
 पतीप्रियहीमित्रमित्रकोजोपि॥ ४४॥ ॥ओवी॥ ॥याकारणेंतुलानमस्कारि
 तों॥ जसासखासख्यासिनो॥ पुत्रासिपिताक्षमाकरितो॥ तैसीरुपाकरीनारायणा
 ॥ ४४॥ ॥अभंग॥ ॥ह्यणूनवंदीदेवराया॥ पसरोनिस्वात्मकाया॥ १॥ देवदे
 वाहोप्रसन्न॥ आहीनरीश्रासंपन्न॥ २॥ पितासुताक्षमाकरी॥ जेविंसखासख्यांत

रीं॥३॥ प्रियप्रियालासदावे॥ तुकासमामागेजीवे॥४॥४४॥ ॥श्लोक॥
 ॥अदृष्टपूर्वहपितोस्मिदृष्टाभयेनचप्रव्यथितमनोमे॥तदेवमेदंशयदेव
 रूपंप्रसीददेवेशजगन्निवास॥४५॥ ॥सम॥ ॥अपूर्वहंदेखुनिहृष्टजा
 लों॥परंतुचितीबहुफारभ्यालों॥पूर्वाजसादाखविंदेहतेसा॥प्रसन्नहोऊनिजगन्नि
 वासा॥४५॥ ॥आर्या॥ ॥पूर्वादिदेखियेलेउठलेरोमांचयासपाहूनी॥भय
 भीतमनामजतेदावीरूपप्रसन्नहोऊनी॥४५॥ ॥दोहरा॥ ॥रूपपहिलेहो
 रावरोमाहिहरखभयहोय॥पहिलेरूपदिखाइयेहोजीवतयाजोय॥४५॥ ॥ओ
 वी॥ ॥कधीनाहीदेखिलेतेदेखुन॥हर्षआणिभयपावलेमाझेमन॥आतांपहिले
 चरूपदाखवीप्रसन्नहोउन॥देवानगन्निवासा॥४५॥ ॥अभंग॥ ॥हृष्टजा
 हलोंहेंअपूर्व॥रूपदेखोनियांसर्व॥१॥परंतुयाचिन्तामाजी॥भयेकांपतसेआजी॥
 २॥आतांपूर्वाचाहोतास॥देहदाखवींआह्वास॥३॥जरीप्रसन्नव्यापका॥तरिसं
 बोखावातुका॥४॥४५॥ ॥श्लोक॥ ॥किरीटिनंगदिनंचक्रहस्तमि
 च्छामित्वांद्रष्टुमहंतथैव॥तेनैवरूपेणचतुर्भुजेनसहस्रबाहोभवविश्वमू

र्ते॥४६॥ ॥सम॥ ॥करीगदाचक्रकिरीटमाथां॥तेंदृच्छितोदर्शनरुष्णा
 नाथा॥जेचौंभुजाचेतवरूपसोपें॥तेदाविहेंझांकुनिउग्ररूप॥४६॥ ॥आर्या॥
 ॥चक्रकिरीटिगदातेंधरिपहिलेरूपतूंचतुर्बाहो॥अमितकराविश्वतनूत्यारू
 पेदृच्छितोतुलापाहों॥४६॥ ॥दोहरा॥ ॥मुगुटविराजतसीसपरशंखच
 क्रतवहात॥इहविधिमोहिदिखायेंप्रभुहोतुमजगन्नाथ॥४६॥ ॥ओवी॥
 ॥माथांमुगुटगदाचक्रकरी॥पहावयादृच्छितोअंतरीं॥तेरूपतुझेऐसेचतुर्भु
 जमुरारी॥प्रकटकरीआतां॥४६॥ ॥अभंग॥ ॥करीगदासुदर्शन॥किरी
 टमस्तकपावन॥१॥रुष्णनाथाअनाथाच्या॥सेटीयाचितोतुमच्या॥२॥सोपीच
 तुर्भुजमूर्ती॥जेकवटाकेआह्वाहातीं॥३॥तीदाखऊनीहेझांका॥जेथेंउमजनेये
 तुका॥४॥४६॥ ॥श्लोक॥ ॥श्रीभगवानुवाच॥ ॥मयाप्रसन्नेनतवा
 र्जुनेदंरूपंपरंदर्शितमात्मयोगात्॥तेजोमयंविश्वमनंतमाद्यंयमेत्वद
 न्येननदृष्टपूर्वम्॥४७॥ ॥सम॥ ॥हेअर्जुनातूजरूपानुरागे॥म्या
 दाविलेरूपनिजात्मयोगे॥अनंततेजोमयविश्वखाणी॥जेदेखिलेतूजविणेनको

णी॥४७॥ ॥आर्या॥ ॥भ्यारूपआत्मयोगेंतोपुनितुजपरमदाविलेंतेजें॥
 तुजविणअन्यनपाहेविश्वअनंताद्युक्तजेंतेजें॥४७॥ ॥दोहरा॥ ॥तो
 हिदिखायोरूपमेंअतिप्रसन्नचित्तहोय॥आदिअंतजोतेजमेंदेखसकेनहिकोय॥
 ४७॥ ॥ओवी॥ ॥अर्जुनायोगेंकरुन॥रूपदाविलेंहोवोनिप्रसन्न॥हेतुजवा
 चुन॥देखिलेंनाहीकोणी॥४७॥ ॥अभंग॥ ॥बोलेदेवतोसाधूचा॥महा
 मेघगंभिरवाचा॥१॥ पार्थारूपेनेंदाविलें॥विश्वरूपम्यांआपुलें॥२॥आत्मरूपते
 जोमय॥अनंतकींविश्वालय॥३॥नेणेकोणीतुजविण॥तुकाहणेमाझीखूण॥
 ४॥४७॥ ॥श्लोक॥ ॥नवेदयज्ञाध्ययनैर्नदानैर्नचक्रियाभिर्नतपो
 भिरुग्रैः॥एवंरूपःशक्यअहंनृलोकेद्रष्टुंत्वदन्येनकुरुप्रवीर॥४८॥
 ॥सम॥ ॥यागीनवेदाध्ययनींनदानीं॥कर्मनिवाउग्रतपेंकरुनी॥नसर्व
 थाशक्यजगींपहाया॥मीआणिकायेरितिभक्तराया॥४८॥ ॥आर्या॥
 ॥नरलोकींउग्रतपेंदानमखेंकर्मवेदअध्ययनें॥त्यारूपेंमीतुजविणशक्यपहायान
 अन्ययानयनें॥४८॥ ॥दोहरा॥ ॥वेदजग्यतपदानउरुक्रियाध्ययनतेजे

हे॥ मोरोरूपअसक्यसोनिरपदिखायोतोहे॥४८॥ ॥ओवी॥ ॥वेदयज्ञे
 अध्ययनेंदानें॥विधीनेंकर्माचरणें॥त्रैलोक्यामाजीकवणें॥माझेरूपतुजवेगळेंदेखि
 लेंनाहीं॥४८॥ ॥अभंग॥ ॥यागींवेदाध्ययनस्थळीं॥दानींसकर्ममंड
 लीं॥१॥उग्रतपाहींपार्थी॥जगींशक्यनसर्वथा॥२॥पाहायासरेआणिका॥मीइत
 राकुरुनायका॥३॥काहींनातुडेलोकांही॥अरेदेखेतुकादेहीं॥४॥४८॥ ॥श्लो
 क॥ ॥मातेव्यथामाचविमूढभावोदृष्टारूपंपोरमीदृष्टामेदमू॥व्यपे
 तभीःप्रीतमनाःपुनस्त्वंतदेवमेरूपमिदंप्रपश्य॥४९॥ ॥सम॥ ॥न
 होव्यथेनेंमनमूढतुझे॥अत्युग्रहेंदेखुनिरूपमाझे॥होऊनियांनिर्भयमागुतीहे॥
 तूंतेंचमाझेनिजरूपपाहे॥४९॥ ॥आर्या॥ ॥घोरस्वरूपपाहुनिनहोव्यथा
 मूढबापाहा॥निर्भयसंतुष्टमनेंमाझेपूर्वस्वरूपबापाहा॥४९॥ ॥दोहरा॥
 ॥रूपभयानकदेखिकेंतवहीजीवडराय॥अबभयकोंडारदेपहिलेरूपतुंजोय॥४९॥
 ॥ओवी॥ ॥माझेघोररूपदेखोनिनयनीं॥तेणेंभयव्यथानधरीमिनीं॥
 आतांभयटाकोनिप्रीतिधरोनी॥पहिलेंपूर्वरूपपाहेमाझे॥४९॥ ॥अभंग

॥ ॥ याव्यथेनंमूढमन॥ नहोहोईसावधान॥१॥ माझेरूपभयंकर॥ देखुनभ्या
 लेंरेअंतर॥२॥ आताएकदामागुती॥ निर्भयहोईवीरपती॥३॥ रूपतेचपाहेपु
 न्हा॥ जेथेतुकाआलाध्याना॥४॥ ४९॥ ॥श्लोक॥ ॥संजयउवाच॥ ॥इ
 त्यर्जुनंवास्तुदेवस्तथोक्तास्चकंरूपंदर्शयामासभूयः॥ आश्वासयामा
 सचभीतमेनंभूत्वापुनःसौम्यवपुर्महात्मा॥५०॥ ॥सम०॥ ॥बोलुनि
 यांयेरितिवास्तुदेव॥ तेंअर्जुनादारवविरूपदेव॥ भ्यालाबहूदेखुनिजोप्रताप॥ अश्व
 सिलाहोउनि सौम्यरूप॥५०॥ ॥आर्या॥ ॥बोलुनिऐसेपुनरपिदावीनि
 जरूपतोनयाश्वासी॥ होउनि सौम्यश्रीहरिभ्यालाजोपार्थत्यासआश्वासी॥५०॥
 ॥दोहरा॥ ॥अर्जुनसोंऐसीकहिपहिलेंरूपवताय॥ समाधानबहुवि
 धकियोभयतेंलियोबचाय॥५०॥ ॥ओवी॥ ॥संजयहणेंदेवऐसेंबोलुनी
 ॥आपुलेंरूपदारवविलेंमागुतेनी॥ आश्वासिलासौम्यरूपहोवोनी॥ भ्यालियाअर्जु
 नासी॥५०॥ ॥अभंग॥ ॥संजयबोलेकुरुवर्या॥ वास्तुदेवकृतकार्या॥१॥ ऐ
 सेंबोलिलेअर्जुना॥ कृष्णरूपेंजालापुन्हा॥२॥ ग्राहिकाचाचआवडी॥ व्यापारीक

उकलीघडी॥३॥ नेघेजाणुनठेविली॥ तुकाहणेशांतीदीली॥४॥ ५०॥ ॥श्लोक॥
 ॥ ॥अर्जुनउवाच॥ ॥दृष्ट्वेदंमानुषंरूपंतवसौम्यंजनार्दन॥ इदानीमस्मिं
 वृत्तःसचेताःप्रकृतिंगतः॥५१॥ ॥सम०॥ ॥नररूपतुझेसौम्यहेंदेखोनि
 जनार्दना॥ आतांअसेंबन्यावृत्तीबुद्धीसींस्मृतिपावलों॥५१॥ ॥आर्या॥
 ॥हेंमानुषरूपतुझेपाहुनि सौम्यप्रसन्नचित्तअसे॥ स्वस्थप्रकृतिहिजालीवाटेमाज
 मलोंचिआजिअसें॥५१॥ ॥दोहरा॥ ॥रूपअनूपतुमध्योतारूपेंहोंदेख
 ॥प्रकृतीलहीमेंआपनींभयास्तुतबिरोख॥५१॥ ॥ओवी॥ ॥अर्जुनहणें
 जनार्दना॥ मनुष्यरूपातेंदेखोन॥ मोहगेलापळोन॥ ज्ञानमजजाहालें॥५१॥
 ॥अभंग॥ ॥पार्थआनंदेंनिवाला॥ देवदेखतासानुला॥१॥ स्वमापरीआदिते
 ज॥क्षणेंमावळेसहज॥२॥ निशीउदयांततारा॥ तेविदेखेसैन्यभारा॥३॥ आपण
 रथाखालींउभा॥ वरिदेखेपद्मनाभा॥४॥ रांखचक्रादीहत्यारें॥ चतुर्पाणीरूपगोजि
 रें॥५॥ ठाणलक्षणेंनेटका॥ दिसेसौम्यटविटका॥६॥ हर्षेंबोलेधनंजय॥ तुझेदेखि
 येल्यापाय॥७॥ आतांबुद्धीस्मृतीआली॥ वृत्तिराहिलीचांगली॥८॥ नकोपाल

दधेऊं पुनः ॥ तुकाह्यणेन नार्दना ॥ १॥ ५१॥ ॥ श्लोक ॥ ॥ श्रीमगवानुवाच ॥
 ॥ सुदुर्दर्शमिदं रूपं दृष्टवानसि यन्मम ॥ देवा अप्यस्य रूपस्य नित्यं दर्शनं कं
 क्षिणः ॥ ५२॥ ॥ सम ॥ ॥ हे रूप देवणे कष्टमाझे जें देखिलें तुवां ॥ या रूपाने
 देवते ही सदा दर्शन इच्छिती ॥ ५२॥ ॥ आर्या ॥ ॥ जें देखिलें तुवां रे अशक्य
 जें रूप ते पाहायास ॥ पाहों इच्छिति सरही माझ्या रूपास ते महायास ॥ ५२॥
 ॥ दोहरा ॥ ॥ देख्यो प्रसन्न रूप यह जो तूं देख्यो मीत ॥ तात्पर्य रूप को देवता देखोच
 हत नीत ॥ ५२॥ ॥ ओवी ॥ ॥ माझे हे दुर्लभ स्वरूप ॥ तुलादाख विलें अरूप ॥
 पहावया करिती तप ॥ देवांस दुर्लभ जें ॥ ५२॥ ॥ अभंग ॥ ॥ भक्तनायका
 चेशब्द ॥ ऐकुनि वेद जालास्तब्ध ॥ १॥ चुकी आपणा कुन जाली ॥ जासी जाणीव क
 को दिली ॥ २॥ हाति आल्या मेरु राई ॥ सत्य बोलतो अन्वयी ॥ ३॥ मग ह्यणे गावेड
 या ॥ काइ हांसो धनंजया ॥ ४॥ अरे अश्वे वृथा गगन ॥ खरें सांगतो निवडून ॥ ५॥ ज
 या पासोनी अपार ॥ होति जाती दश अवतार ॥ ६॥ कष्ट भोगिती सरगण ॥ रूप पा
 हावया संपूर्ण ॥ ७॥ जे कां माझे देखिलें तुवा ॥ नव सुकरी वीव जीवा ॥ ८॥ तुकाव

दला किंचित ॥ झालें त्रिजगतीं विख्यात ॥ ९॥ ५२॥ ॥ श्लोक ॥ ॥ नाहं वेदे
 र्न तपसान दानेन न चेज्यया ॥ शक्य एवं विधो द्रष्टुं दृष्टवानसि मां यथा ॥ ५३॥
 ॥ ॥ सम ॥ ॥ मी वेदीन तपी दानीं न पूजे हि कसूनियां ॥ पाहाया शक्य
 येरीत तुवां देखिलें जसें ॥ ५३॥ ॥ आर्या ॥ ॥ यापरिचामी दानें यज्ञें वेदे
 तपें हि सायासें ॥ शक्य पाहाया सन मे जें सें त्वां देखिलें अनायासें ॥ ५३॥ ॥ दो
 हरा ॥ ॥ दान जग्य तप विधिकिये मोहिन देखे कोय ॥ बिन श्रम पारथ तूं अबे
 मोको रड्यो जु जोय ॥ ५३॥ ॥ ओवी ॥ ॥ वेद यज्ञ दानें कसून ॥ हे रूप कोण
 न दिसे जाण ॥ तुवां पाहून झालें रूपाचें ज्ञान ॥ अणिक कोणी पाहावया शक्य नो हे
 ॥ ५३॥ ॥ अभंग ॥ ॥ दानीं तपी वेदीनामीं ॥ पूजादिकांचे संप्रमी ॥ १॥
 शक्य पाहाया येरीती ॥ तुवां देखिली जे मूर्ती ॥ २॥ बहु निदानी चाठेवा ॥ तुवां पा
 हिला पार्थिवी ॥ ३॥ सनकादिक जया सारीं ॥ तुकाह्यणे बहूकष्टी ॥ ४॥ ५३॥
 ॥ श्लोक ॥ ॥ भक्त्या त्वनन्यया शक्य अहमेवं विधोऽर्जुन ॥ ज्ञा
 तुं द्रष्टुं च तत्वेन प्रवेष्टुं च परंतप ॥ ५४॥ ॥ सम ॥ ॥ तोमी आत्मैक्य

भक्तीनें येरितीशक्यअर्जुना ॥ जाणायासपाहायासप्रवेशायासतत्वता ॥ ५४ ॥

॥ ॐ आर्या ॥ ॥ ऐसामीपरिएकाभक्तीनें लभ्यही प्रवेशाया ॥ जाणावयापा
हायातत्वेमीसुलभसमजऐशाया ॥ ५४ ॥ ॥ दोहरा ॥ ॥ भगतअनेतकों
उकरे सोदेखेयाभाय ॥ निकेजाने मोहिसों मोसेंरहेसमाय ॥ ५४ ॥ ॥ ओवी ॥

॥ मजपाहणेंजाणणेंदेखणें ॥ तेंसर्वभक्तिचेनिगुणें ॥ ऐसेंमजजेजाणणें ॥
तेंममरूपीप्रवेशाची ॥ ५४ ॥ ॥ अभंग ॥ ॥ तामीआत्मैक्यभक्तीनें ॥ शक्य
पार्थायेरीतीनें ॥ १ ॥ जाणायासपाहायास ॥ अंतीगतीप्रवेशास ॥ २ ॥ जरीआव
डीसगुणी ॥ चित्तवेविरेनिर्गुणी ॥ ३ ॥ तेंचसार्थकतत्वता ॥ तुकाजालायाजाण
ता ॥ ४ ॥ ५४ ॥ ॥ श्लोक ॥ ॥ भक्तर्मलमत्परमोमद्भक्तःसंगवर्जितः

॥ निर्वैरःसर्वभूतेषुयःसमामेतिपांडव ॥ ५५ ॥ ॥ सम ॥ ॥ मद्भक्तनिः
संगज्यालामीथोरकरिमत्क्रिया ॥ निर्वैरसर्वाभूतीजोतोपावेमजपांडवा ॥ ५५
॥ ॥ आर्या ॥ ॥ मीपरमजयालामदर्चकआणिनित्यमद्भक्त ॥ निर्वैरसर्व
भूतीपावेमातेअसंगतोयुक्त ॥ ५५ ॥ ॥ दोहरा ॥ ॥ मोनिमिन्नकरमकरेस

जेभगतीतजेऔर ॥ वैरनकाहुसेंकरेलहेसुमोमेंठौर ॥ ५५ ॥ ॥ ओवी ॥
॥ मद्भक्तीनेंजाण ॥ मीथोरकरीहेंकीर्तन ॥ सर्वभूतीनिर्वैरहोणे ॥ तोमजमाजीस
मावे ॥ ५५ ॥ ॥ अभंग ॥ ॥ जालानिःसंगमद्भक्त ॥ मीथोरहाधरीहेत ॥ १ ॥
करीमत्क्रियाचोखटी ॥ सर्वाभूतींदेखनुठी ॥ २ ॥ तोगापांडवापावतो ॥ माझामज
सामावतो ॥ ३ ॥ घंटेपासोनियांनादु ॥ तुकाह्मणेविसंवादु ॥ ४ ॥ ५५ ॥

॥ इति श्रीमद्भगवद्गीतायां योगशास्त्रे श्रीकृष्णार्जुनसंवादे विश्वरूपदर्शन
योगो नाम एकादशोऽध्यायः ॥ ११ ॥ ॥ वामन ॥ ॥ इति टीका समस्त
की अध्याया अकराविया ॥ श्रीपार्थसारथीकर्ता जो वामन मनोरथी ॥ ११ ॥

॥ तुकाराम ॥ ॥ संजयसांगेधृतराष्ट्र ॥ विश्वरूपीजाहालीयात्रा ॥ १ ॥ एकार
शाचंमंडकी ॥ पार्थदेवनागोधकी ॥ २ ॥ जन्मेजयासांगेकथा ॥ पैंतोवैशांपायन
गाथा ॥ ३ ॥ केलासमाप्त अध्यावो ॥ तुकाउदोकारभावो ॥ ४ ॥ १ ॥ त्याचेपदाच्या
पद्धती ॥ चालेकवीसिद्धमती ॥ १ ॥ तरिचअधिकाउणीवा ॥ देवोरिझालाजाणा
वा ॥ २ ॥ श्रीगुरुपांडुरंगापाई ॥ गुरुदासठेवीडोई ॥ ३ ॥ येथेंतुकथासंगती ॥ गीता

सांपडलीहोनी ॥४॥ तेणें आशिर्वाददिल्ला ॥ नातोकर्णमंत्रआला ॥५॥ विश्व
 रूपपार्यादावी ॥ मजनिद्रिताचेववी ॥६॥ गेलासंशयउडोन ॥ तुकातुष्टलाभग
 वान ॥७॥ ॥ इतिगीतार्थबोधिन्यां श्रीमद्भगवद्गीताटीकायां एका
 दशोऽध्यायः ॥११॥ ॥ॐ॥ ॥ॐ॥ ॥ॐ॥ ॥ॐ॥